

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3

Christian Thomsen
Skavevej 8
7830 Vinderup

Dato: 4.oktober 2012
Sagsnr.: 033189-2011
Henv. til: Sidsel Nyborg
Tlf.: 96117809

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget **Bækgård**

Skavevej 8, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 3p m. fl., Stendis By, Ryde

**MILJØGODKENDELSE MED-
DELT I HENHOLD TIL LOV
NR. 1486 AF 4/12-2009
OM MILJØGODKENDELSE
M.V. AF HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD	8
Dokumentation	8
Frist for udnyttelse af godkendelse	8
Ansøger og ejerforhold	8
Ophør af husdyrbruget	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
Det ansøgte husdyrhold	8
Stalde	9
Ventilation	9
Rengøring af staldanlæg	9
Foder	9
Ensilage opbevaring og håndtering	10
Døde dyr	10
Opbevaring af flydende husdyrgødning	10
Påfyldning af gyllevogne	11
Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning	11
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>11</i>
Lugt	11
Transport	12
Støj	12
Støv	12
Lys	12
Spildevand	13
Skadedyr	13
Driftsforstyrrelser eller uheld	13
Miljø- og ressourcestyring	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGINGSAREALER	14
Drift af husdyrbrugets arealer	14
Sædskite	15
Udbringning af husdyrgødning	15
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer</i>	<i>15</i>
Fosfor	15
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	15
Grundvand	15
Arter på habitatdirektivets bilag IV	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	17
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	18
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	19
GENERELLE FORHOLD	19
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>20</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>20</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	<i>22</i>
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	<i>22</i>
<i>Alternative muligheder</i>	<i>23</i>

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

HUSDYRBRUGETS ANLÆG	23
Det ansøgte husdyrhold	23
Produktionsniveau	23
Stalde	24
Valg af teknologi i staldanlæg	25
BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak	26
Ventilation	27
Rengøring af staldanlæg	27
Foder	27
Ensilage opbevaring og håndtering	27
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	29
Affald og kemikalier	29
Døde dyr	31
Sprøjtemidler og medicin	31
Opbevaring af flydende husdyrgødning	33
Påfyldning af gyllevogne	34
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning	35
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	36
Ammoniak	36
Bilag IV-arter	38
Lugt	39
Transport	40
Støj	42
Støv	43
Lys	43
Spildevand	43
Skadedyr	44
Driftsforstyrrelser eller uheld	44
Renere teknologi og ressourcestyring	46
HUSDYRBRUGETS UDBRINGINGSAREALER	48
Drift af husdyrbrugets arealer	48
Udskiftning af udbringningsarealer	51
Sædskifte	51
Udbringning af husdyrgødning	51
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	54
Grundvand	54
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	55
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	55
<i>Beskrivelse af Natur 2000-vandopland Nissum Fjord og Udpegningsgrundlag</i>	56
<i>Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning og Udpegningsgrundlag</i>	57
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	60
<i>Nitrat</i>	61
<i>Fosfor</i>	63
<i>Fosfor</i>	67
BILAG	69
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	69
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	70
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	71
BILAG 4 – PLANMÆSSIGE FORHOLD	74
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	75
BILAG 6 – GYLLETRANSPORTRUTER	76
BILAG 7 – DEL 1- NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	77
BILAG 7 – DEL 2 - NATUROMRÅDER VED AREALER	78
BILAG 8 – AREALER DEL 1/3	79
BILAG 8 – AREALER DEL 2/3	80
BILAG 8 – AREALER DEL 3/3 - HERNING KOMMUNE	81
BILAG 9 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD, VANDLØB OG SØER	82

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 10 – JORDBUNDSTYPER	83
BILAG 11 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	84
BILAG 12 – GRUNDEVAND	85
BILAG 13 – PADDELOKALITETER	86
BILAG 14 – BESKYTTEDE DIGER	87
BILAG 15 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	88
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1/2	89
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2/2	90
BILAG 17 – § 21 VURDERING FRA HERNING KOMMUNE	91

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	5. oktober 2012
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12 over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	CHRISTIAN THOMSEN
CVR-nr. / P-nr.	19749177/ 1003962547
Husdyrbrugets adresse	Skavevej 8, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97468083/61768586
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	CHRISTIAN THOMSEN
Matrikel	3 p m.fl., Stendis By, Ryde
CHR	57051
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	nej
Byggetilladelse	Du bedes være opmærksom på, at såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos byggemyndigheden.
Ejendomsnr.	661-0187024
Husdyrbrugets konsulent	Karen V. Thomassen, Heden og Fjorden, Nupark 47, 7500 Holstebro, kvt@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 10. august 2011 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Skavevej 8, 7830 Vinderup. Der er ansøgt om et tillæg til en eksisterende § 12 miljøgodkendelse af kvægproduktionen på ejendommen fra en samlet produktion på 413,69 dyreenheder (DE) til 467,75 DE i kvæg.

Husdyrbruget blev miljøgodkendt i juli 2008. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet¹.

Udvidelsen af dyreenheder sker i kvæg i eksisterende og nye stalde på Skavevej 8, 7830 Vinderup. Der er planlagt opførelse af en nyt dybstrøelsesafsnit (ca. 120 m²) til ca. 30 køer, 20 kvier og en avlstyr. Yderligere produceret gylle afsættes til Maabjerg Bioenergy A/S, svarende til 169,7 DE i kvæggylle, 136,0 DE i afgasset biomasse tages retur.

Holstebro Kommune har vurderet at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for et tillæg, da der byttes om på dyregrupper mellem nye og gamle stalde. Ansøgningen vil derfor blive behandlet efter § 12 stk. 3 i husdyrloven, da bedriften allerede har en miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen af 16-07-2008 ophæves hermed.

Når ovennævnte er gennemført vil det samlede dyrehold på ejendommen bestå af 210 malkekøer, tung race (fast gulv), 50 malkekøer, tung race (dybstrøelse), 71 kvier, tung race (6-13 mdr.), (fast gulv), 5 kvier, tung race (6-13 mdr.), (dybstrøelse), 20 kvier (13-25 mdr. tung race) (dybstrøelse), 103 kvier, tung race (13-25 mdr.) tung race, (fast gulv), 62 småkalve, tung race (0-6 mdr.), (dybstrøelse), 130 tyrekalve, tung race (40 - 50 kg), (dybstrøelse), 1 avlstyr, tung race, 2 kødgeder og 2 heste (under 300 kg), (alle dybstrøelse), svarende til i alt 467,75 DE.

¹ Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke biverksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 260 malkekøer (tung race), 62 småkalve (0-6 mdr., tung race), 76 kvier (6-13 mdr., tung race), 123 kvier (13-25 mdr.), tung race, 130 tyrekalve (tung race, 40-55 kg), 1 avlstyr, tung race, 2 kødgeder og 2 heste (under 300 kg) svarende til i alt 467,75 DE, på husdyrbruget matr. nr. 3p m.fl., Stendis By, Ryde, beliggende Skavevej 8, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jævnfør bilag 16), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.
3. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Frist for udnyttelse af godkendelse

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

7. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Årskøer, tung race (9.500 kg mælk/årsko)	260	352,76
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	62	16,76
Opdræt (6-13 mdr.), tung race	5	1,91
Opdræt (6-13 mdr.), tung race	71	27,13
Opdræt (13-25 mdr.), tung race	20	10,84
Opdræt (13-25 mdr.), tung race	103	55,82
Tyrekalve (40-55 kg), tung race	130	1,27
Avlstyr, tung race	1	0,56
Geder	2	0,29
Heste (under 300 kg)	2	0,43
I alt		467,75

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2, side 25. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

Stalde

8. Al dybstrøelse i dyregruppen opdræt over 6 mdr. på dybstrøelse skal køres direkte ud og nedmuldes.
9. Gulvene skal rengøres med skraber, så det sikres at gylle hurtigt fjernes. Skraberne skal køre min. hver 4. time i kostald og gammel kostald/kviestald.
10. I dybstrøelsesstaldene skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Ventilation

Ingen vilkår.

Rengøring af staldanlæg

11. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Foder

12. Der skal foretages endagsfoderkontrol (EFK) mindst fire gange årligt, hvor fodertilførelsen optimeres og foderplanen justeres på baggrund heraf.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Råproteinindholdet i foderet skal fremgå af foderplanen. Analyser af grovfoder skal foretages af et akkrediteret laboratorium. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontroller samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder/tilskuds foder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ensilage opbevaring og håndtering

13. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånede mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænede eller lavbunds jorde uden okkerklasse.
14. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

De ejede og forpagtede marker 10-0, del af 13-0, 16-0, 18-0, 20-0, 33-0, 35-0, 37-0, 40-0, 40-1, 43-0, 44-0, del af 45-0, 46-0, 54-0 og 54-1 er risikoarealer for tab af næringsstoffer til overfladevand, hvor der ikke må placeres markstakke.

Døde dyr

15. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

16. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende hus-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

dyrgødning.

17. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jævnfør bilag 16.

Påfyldning af gyllevogne

18. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret Pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

19. Komposteret dybstrøelse må placeres i markstakke, såfremt markstakkene er overdækkede og placeres, så de overholder kravene for ensilagestakke i vilkår 13 og 14. Ved omlastning, som højst må tage en uge, skal der holdes en afstand på min. 150 m fra nabobeboelse.
20. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på mark nr. 10-0, del af 13-0, 16-0, 18-0, 20-0, 33-0, 35-0, 37-0, 40-0, 40-1, 43-0, 44-0, del af 45-0, 46-0, 54-0 og 54-1, jævnfør bilag 11.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

21. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Transport

22. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
23. Transport af husdyrgødning til de forpagtede arealer ved Skave skal enten ske uden om Skave by, eller i lukket tankvogn eller gyllevogn med drypstop og spildbakke, mellem kl. 8 og kl. 16.

Støj

24. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

25. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklader kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 23 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

26. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Lys

Ingen vilkår.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Spildevand

27. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Skadedyr

28. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

29. Den indsendte beredskabsplan skal accepteres af Holstebro Kommune.
30. Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen. Der er bl.a. etableret en jordvold sydøst for gyllebeholderne.

Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.

Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.

En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

31. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

32. Der skal etableres en vandmåler på drikkevandsboringen, så vandforbruget til kvægstalden kan dokumenteres.
33. Husdyrbruget skal minimum en gang i om året føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
34. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

35. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner
 - Affaldsreducerende tiltag
36. Hele husdyrbruget skal indenfor 3 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.
37. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.
38. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

39. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 8.
40. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 433,44 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstoffmængde, der fremgår af skema 9 side 48, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,26 DE/ha.
41. Der skal afsættes husdyrgødning svarende til 169,7 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstoffmængde, der fremgår af skema 9 side 48.
42. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Sædskifte

43. Udspretningsarealerne skal drives i overensstemmelse med et K12-sædskifte, svarende til at betingelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 er opfyldt.
44. Der skal hvert år dyrkes efterafgrøder på de ansøgte arealer svarende til 5 procentpoint udover NaturErhvervstyrelsens til enhver tid gældende krav om pligtige efterafgrøder. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til NaturErhvervstyrelsen.

Udbringning af husdyrgødning

45. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER

Fosfor

Ingen vilkår.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

46. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
47. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Grundvand

Ingen vilkår. Se vilkår om sædskifte.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

48. Omkring paddevandhuller med fund af bilag IV arter på ejendommens udspretningsarealer (bilag 13), skal der etableres 10 m dyrkningsfrie bræmmer om vandhullet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 02-11-2012 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 05-10-2012.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Christian Thomsen, Skavevej 8, 7830 Vinderup

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Karen Meinecke Rothmann, Stendisvej 51, 7830 Vinderup
- Heden og Fjorden, Karen V. Thomassen, Nupark 47, 7500 Holstebro, kvt@hflc.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Herning Kommune, Land og Natur, teknik@herning.dk
- Maabjerg Bioenergy – Leverandørforeningen. E-post: hsg@maabjerg-bioenergy.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov. Epost: enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg. jenson@mail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse sendes til:

- Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Jacob Søndergaard O. Kristensen og Marie Sylvest Blæsbjerg, Øster Stendisvej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter og nabo)
- Jan Nørgaard Nielsen, Trabjergvej 5, 7500 Holstebro (bortforpagter)
- Kristen-Ole Kristensen, Stendisvej 22, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Else Johanne Kristensen, Højbjergvej 2, 7830 Vinderup (ejer af Skovvænget 96, 7540 Haderup) (bortforpagter)

I perioden 01-09-2012 til 24-9-2012 har forslag til afgørelse været sendt i ansøger og -nabo/partshøring. Forslaget er sendt til nedenstående:

- Christian Thomsen, Skavevej 8, 7830 Vinderup (ansøger)
- Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Jacob Søndergaard O. Kristensen og Marie Sylvest Blæsbjerg, Øster Stendisvej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter og nabo)
- Karen Meinincke Rothmann, Stendisvej 51, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Jan Nørgaard Nielsen, Trabjergvej 5, 7500 Holstebro (bortforpagter)
- Kristen-Ole Kristensen, Stendisvej 22, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Else Johanne Kristensen, Højbjergvej 2, 7830 Vinderup (ejer af Skovvænget 96, 7540 Haderup) (bortforpagter)
- Heden og Fjorden, Karen V. Thomasen, Nupark 47, 7500 Holstebro, kvt@hflc.dk
- Herning Kommune, Land og Natur, teknik@herning.dk
- Maabjerg Bioenergy – Leverandørforeningen. E-post: hsg@maabjerg-bioenergy.dk

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Skavevej 8, 7830 Vinderup samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2020.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 05-10-2012. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse. Herved forstås, at der inden 2 år fra godkendelsen er meddelt, skal foreligge skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af de nye stalde/bygninger, som derefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Christian Thomsen ejer og driver husdyrbruget på Skavevej 8, 7830 Vinderup under CVR nr. 19749177. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Christian Thomsen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger ca. 4,9 km sydøst for Sevel By og ca. 2 km nordøst for Skave. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo (Øster Stendisvej 6) – krav 50 meter	
Ny stald	125 m
Eksisterende stald	53 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	>50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 2 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, - vurdering indenfor 300 meter	> 300 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmose (Tvillingemose)	>10 km

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Lobeliesø (Skånsø)	>11 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 8 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 3 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 6 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 6 km
Ammoniakkfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnållalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 5 km
*) Disse søtype er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.	

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny tilbygning til kalve/sygestald - eksisterende kviestald	34 m 23 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) Sevel-Skovby Vandværk - ny tilbygning til kalve/sygestald	3,3 km
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m), Stendis Bæk - ny tilbygning til kalve/sygestald	82 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny tilbygning til kalve/sygestald	26 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny tilbygning til kalve/sygestald	>1 km
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny tilbygning til kalve/sygestald	43 m
Naboskel (krav 30 m) - ny tilbygning til kalve/sygestald	84 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Afstanden fra markboringen til den eksisterende kviestald er ca. 23 m, men da der er tale om en lovligt etableret staldbygning har afstandskravet ingen betydning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Dele af anlægget ligger indenfor det der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som særligt værdifuldt kulturhistorisk område, Oldtidsvejen, jævnfør bilag 15. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte "Oldtidsvej", som løber langs sidste istids hovedopholdslinie gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vejspor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. Herefter på det sidste korte stræk er der flere forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over ca. 77 km. Der er ca. 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret ca. 1070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos), altså i alt ca. 1500 gravhøje. Højrækken er uden tvivl en af de mest markante i landet.

Beliggenheden vurderes ikke at have betydning for placeringen af tilbygningen på ca. 120 m² til syge/kalvestalden.

Vurdering i forhold til arealer

En del marker er beliggende i et område, der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som særligt værdifuldt kulturhistorisk område, Oldtidsvejen, se ovenfor.

Beskyttede diger

Nord for mark 10-0 og 39-0 og mellem mark 2-0 og 21-0 ligger beskyttede diger, jævnfør bilag 14. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digernes placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret. Anlægget og arealerne ikke vil blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m. som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive brugt foderoptimering, indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet, da udvidelsen overvejende etableres i eksisterende bygninger og i en mindre tilbygning.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (skema 1) i de staldsystemer, der er angivet i skema 2.

Skema 1. Produktionsstørrelse

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	230	307,40	260	352,76
Kvier (6-13 mdr.), tung race	96	35,88	76	29,04
Kvier (13-25 mdr.), tung race	99	55,32	123	66,66
Småkalve (0-6,5 mdr.), tung race	53	14,32	62	18,40
Tyrekalve 40-55 kg, tung race	124	1,22	130	1,27
Avlstyr, tung race	-		1	0,56
Kødgeder	-		2	0,29
Heste (under 300 kg)	-		2	0,43
I alt		413,69		467,75

Der er ansøgt om 9.500 kg mælk/årsko.

Produktionsniveau

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget stort set kun har kvæg, og da produktionsens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau. Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 3 DE.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 2, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2.

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal stipladser og staldsystem

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem
			Antal	DE	Antal	DE	
87598	Kostald	Malkekøer, tung race	210	280,26	210	284,92	Sengestald med præfabrikeret, drænet gulv
		Kvier (13-25 mdr.)	99	55,82	103	55,82	Sengestald med præfabrikeret, drænet gulv
		Malkekøer, tung race	20	26,69	20	27,14	Dybstrøelse hele arealet
87599	Kvie/småkalvestald	Kvier (6-13 mdr.)	96	35,88	71	27,13	Sengestald med præfabrikeret, drænet gulv
		Småkalve (0-6 mdr.)	53	14,32	62	16,76	Dybstrøelse hele arealet
		Tyrekalve (40-55 kg)	62	0,61	130	1,27	Dybstrøelse hele arealet
		Kvier (6-13 mdr.)	-	-	5	1,91	Dybstrøelse hele arealet
87600	Sygeafdeling / Tyrekalve	Tyrekalve (40-55 kg)	62	0,61	-	-	Dybstrøelse hele arealet
		Avlstyr	-	-	1	0,56	Dybstrøelse hele arealet
		Malkekøer, tung race	-	-	30	40,70	Dybstrøelse hele arealet
		Kvier (13-25 mdr.)	-	-	20	10,84	Dybstrøelse hele arealet
87765	Stald til hobbydyr	Kødgeder	-	-	2	0,29	Dybstrøelse hele arealet
		Heste (under 300 kg)	-	-	2	0,43	Dybstrøelse hele arealet
				413,69		467,75	

I forbindelse med udvidelsen opføres en mindre tilbygning til den eksisterende sygeafdeling/tyrekalvestald jævnfør bilag 3. I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Valg af teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det nedenfor nævnte.

For at staldsystemet dybstrøelse på hele arealet til dyregruppen "opdræt over 6 mdr., tung race skal være BAT, skal der stilles vilkår om 100 % direkte udbringning af dybstrøelse.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 87598 (kostald)

Kostalden fra 2006 er etableret med præfabrikerede drænede gulve, som er et BAT gulv. Der er stillet vilkår om at skraberne skal køre min. hver 4. time og at 100 % direkte udbringning af dybstrøelse hos opdræt over 6 mdr.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 87599 (kvie/småkalvestald)

Kvie/småkalvestalden er en ældre stald fra 1980, som blev ændret i 2002 fra bindestald til løsdriftsstald med præfabrikerede drænede gulve til opdræt (6,5-13 mdr.), og dybstrøelse til småkalve (0-6 mdr.) og tyrekalve (40-55 kg). Staldsystemerne er BAT for dyretypen. Der er stillet vilkår om at skraberne skal køre min. hver 4. time. og 100 % direkte udbringning af dybstrøelse hos opdræt over 6 mdr.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 87600 (sygeafdeling / tyrekalve)

Stalden er udbygget med et nyt dybstrøelsesafsnit, som er BAT for dyretypen.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 87765 (stald til hobbydyr)

Stalden er etableret med dybstrøelse til hobbydyr, som er BAT for dyretyperne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 3. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget

Dyretype	antal dyr	korrektion	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv, eksisterende 87598	210	0,75*	7,31 kg N/dyr	1.151 kg N
Kvier, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv, 87598	103	1,08*x 0,5*	3,99 kg N/dyr	223 kg N
Malkekøer, dybstrøelse, 87598	20	1x0,83*	10,04 kg N/dyr	167 kg N
Kvier, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv, 87599	71	0,77**x0,5*	3,99 kg N/dyr	109 kg N
Småkalve (0-6 mdr.), dybstrøelse hele arealet, 87599	62	1	1,89 kg N/dyr	117 kg N
Tyrekalve (40-55 kg), dybstrøelse hele arealet, 87599	130	5 kalve	1,22 kg N/dyr	6 kg N
Kvier (6-13 mdr.), dybstrøelse hele arealet, 87599	5	1	2,88 kg N/dyr	16 kg N
Avlstyr, dybstrøelse hele arealet, 87600	1	1	3,5 kg N/dyr	3 kg N
Malkekøer, tung race, dybstrøelse hele arealet, 87600	30	0,5*	10,04 kg N/dyr	151 kg N
Kvier (13-25 mdr.), dybstrøelse hele arealet, 87600	20	1	2,05 kg N/dyr	41 kg N
2 geder + 2 heste			0,88/1,39 kg N/dyr	2 kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				1.986 kg N

Normtal fra emissionstalstabellen er anvendt for småkalve, tyrekalve og avlstyreren.

"Fastlæggelse af BAT - emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer

- Supplement til vejledende emissionsgrænseværdier for svin og kvæg i gyllesystemer" er anvendt for malkekøer og opdræt (over 6 mdr.) på dybstrøelse.

"BAT emissionsgrænser_malkekvæg_maj2011." Tabel 4 og 5 anvendt for emissionsgrænseværdier for malkekøer og opdræt på faste drænedede gulve.

*korrektion for udegående dyr, henholdsvis 2, 3 og 6 måneder.

Forudsætninger for ovenstående beregninger

Kvierne kælder ved ca. 25 måneders alderen og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeret med følgende faktor*: $((13+25) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 1,08$

Kvieopdræt flyttes ved 13 mdr.'s alder og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeret med følgende faktor**: $((6,5+13) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 0,77$

Tyrekalve: 130 kalve i 14 dage. $130 \times (2/52) = 5$ kalve. $5 \text{ kalve} \times 1,22 \text{ kg NH}_3/\text{dyr} = 6,1 \text{ kg NH}_3$.

Af ovenstående skema 3 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre, i henhold til Miljøstyrelsens BAT emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 1.985 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau som er 1.986 kg N. Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Foderlade og foderrum i de eksisterende bygninger bruges til opbevaring af tilskudsfoeder, kraftfoder, mineraler, halm m.v.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på husdyrbruget, hvor der er etableret ensilagepladser, så alt foder opbevares i fodersiloer.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en uvildig konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

På Skavevej 8 opbevares ensilagen overvejende i eksisterende plansiloer. Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan under visse omstændigheder medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af eventuelle markstakke på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jævnfør bilag 11.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Dieselolietank	Maskinhus	Roug	-	1997	1.800 L, Diesel

Den overjordiske 1.800 L dieselolietank er placeret i maskinhuset.

Olier og kemikalier

På ejendommen opbevares enkelte tromler med olie i egnede beholdere i maskinhuset. Da al service af maskiner foregår på værksted, opbevares der ikke spildolie.

Påfyldning af dieselolie på køretøjer foregår i laden på betongulv uden kloak afløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med fodring af ensilage.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 4. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container	Afhentes af autoriseret firma, Marius Pedersen.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Samles i maskinhuset, ca. 2 trailerlæs	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Medicinrester opbevares under lås, kanyler i en sæbeflaske med skruelåg	Afhentes af dyrlægen
EAK-kode 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container	Afhentes af autoriseret firma, Marius Pedersen..
ISAG-kode 51.00	Glas	Varierende	Afhentes af byggefirma.
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container	Afhentes af autoriseret firma, Marius Pedersen..
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Afleveres ved service på maskiner	-

Affald afhentes af et autoriseret firma, Marius Pedersen, 1-2 gange om måneden. Der er opstillet en container på ejendommen til opsamling. Heri opsamles alt affald på ejendommen.

Kemikalieaffald opbevares i beholdere under lås i giftskab.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Døde dyr placeres på møddingspladsen og dækkes ned med kadaverdække eller presenning indtil afhentningen sker. Daka afhenter døde dyr. De tilkaldes ved behov.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at placering af en cementeret opbevaringsplads på den ansøgte lokalitet ikke vil medføre væsentlige landskabelige forringelser eller gener for omgivelserne.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Sprøjtemidler opbevares i et aflåst giftskab og er utilgængelige for børn, dyr og uvedkommende.

Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Maskinstationen tager sig sprøjtning og håndtering af sprøjtemidler i fremtiden.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udenørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Malkekøerne er opstaldet dels i løsdriftsstald med sengebåse på præfabrikeret drænet gulv og skrabere og dels på dybstrøelse. Gødningen fra malkekøerne håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Gødning fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Kvierne (6 -13 mdr.) er dels opstaldet i sengebåse med præfabrikeret, drænet gulv og skrabere og dels på dybstrøelse og går på græs indenfor harmoniarealet i 6 måneder. Gulvene skrabs i den ene ende af stalden manuelt 2 gange om dagen, hvor kalvemøg og foderrester lægges på møddingspladsen.

Kvierne (13-25 mdr.) er dels opstaldet i sengebåse med præfabrikeret, drænet gulv og skrabere, dels på dybstrøelse.

Øvrige dyregrupper er opstaldet på dybstrøelse og alle dyr er på græs 3-6 måneder undtagen småkalve (0-6 mdr.) og tyrekalve (40-55 kg). Der stilles vilkår om, at der skal strøs tilstrækkeligt til at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 5.800 m³ gylle samt 1.400 m³ regnvand fra plansområder. Afløbsvandet tilledes den lille gyllebeholder, der udelukkende anvendes til dette formål.

Skema 5. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet m ³	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	1992	2012	1.360	1.360
Gyllebeholder	2007	-	5.700	5.700
Gyllekanaler inkl. fortank	-	-	80	80
Gyllekanaler inkl. fortank	-	-	100	100
Samlet opbevaringskapacitet:			7.240	7.240

Fortankene er ikke omfattet af 10 års beholderkontrol.

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 11,9 måneders produktion og dermed tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbeva-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

ringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Hvis dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der er etableret naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til § 17 stk. 4 skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Det fremgår af ansøgningen, at goldkøer, dele af kvieopdrættet, småkalve, tyrekalve, avlstyr og hobbydyr går på dybstrøelse. Dybstrøelse fra kalvene lægges på møddingspladsen. Øvrig dybstrøelse ligger i stalden i 3-6 mdr., hvorefter det lægges på møddingspladsen eller køres direkte ud.

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På dette husdyrbrug er der tale om opbevaring af dybstrøelse svarende til ca. 1.776 m³, hvoraf hovedparten kan opbevares på møddingspladsen eller i stalden. Møddingspladsen har en opbevaringskapacitet på ca. 1.100 m³. Det giver 7,4 mdr.'s opbevaringskapacitet.

Ved udmugning i foråret udbringes dybstrøelsen direkte fra stald til mark, hvor den spredes og nedpløjes. Ved udmugning på øvrige tidspunkter bliver gødningen lagt på møddingspladsen.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 150 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst tage en uge.

Det er fra 1. august 2012 et generelt krav, at kompostmarkstakke højst må oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Den ansvarlige for landbrugsdriften (driftsherren) skal derfor årligt føre optegnelser over markstakkene. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

På Skavevej 8 opbevares foderrester og lign. på møddingspladsen.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYBRUGETS ANLÆG

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 1.985 kg/år, hvilket er en meremission på 196 kg N / år i forhold til førsituationen.

Skema 6. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	(2008-beregning) N-emission ved udvidelse i 2008 (krav 15 % reduktion)	N-emission Ansøgt drift ift. Seneste meddelte miljøgodkendelse 16-07-2008	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007
	SKEMA ID 1738	SKEMA ID 27730	SKEMA ID 27790
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20/30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	838 kg N / år	1.051 kg N / år	0 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	376 kg N / år	15 kg N / år	1066 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	424 kg N / år	424 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	482 kg N / år	417 kg N / år	417 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	496 kg N / år	79 kg N / år	79 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15/25 % reduktion	2.191 kg N / år	1.985 kg N / år	1.985 kg N / år
Meremission	419 kg N / år	196 kg N / år	690 kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	1.773 kg N / år		

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 30 %

Krav om 30 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidlet, som er anvendt til at opnå reduktionen, er skrabere på de præfabrikerede, drænedede gulve og 100 % udbringning af dybstrøelse hos opdræt over 6 mdr.. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 250 DE stilles der et generelt krav om 30 % reduktion (2012) af ammoniakemissionen på udvidelsen/ændringen i forhold til det tidssvarende staldsystem (referencestaldsystemet). Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Der reduceres med 532 kg N/år udover det der er nødvendigt for at opfylde kravet, jævnfør skema 27730.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I denne sag er kravet til ammoniakreduktion dog 15 % for den første udvidelse (Udvidelserne i 2008) og 30 % for den næste udvidelse (denne godkendelse). Ved indsendelse af ansøgning nr. 27730 fremgår at de 30 % er overholdt ved denne udvidelse (-532 kg N/år), således at der reduceres med 532 kg N/år mere end kravet. Kravet om 15 % ved den første udvidelse (til gældende miljøgodkendelse) var overholdt, merbelastningen var beregnet til 423 kg N/ år (skema 1738) og den samlede ammoniakudledning 2.191 kg N/år (jævnfør tidligere miljøgodkendelse af 2008, skema 1738).

Ansøgning skema id 27730 er indsendt 2011. Siden er normerne ændret, hvorfor det har været nødvendigt at lave en scenarieberegning (skema id 27790) af den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007. Tallene i skema 6 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Meremissionen er beregnet til 196 kg N pr. år. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Der stilles ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3 områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Natura 2000 områder

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur).

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindste afstanden hertil er ca. 5,5 kilometer i retning mod øst.

Med denne afstand og en samlet emission af atmosfærisk kvælstof på 1.985 kg N/år efter udvidelserne vil reglerne for kategori 1 natur være overholdt med god margin. Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofnedfaldet her.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur).

I en afstand af ca. 3,4 kilometer vest for ejendommen er registreret et ca. 3,3 ha stort overdrev, som dermed er omfattet af reglerne for kategori 2 natur. Der er tale om et meget fint overdrev med en stor bestand af orkidéen skov-gøgelije og andre regionalt sjældne planter som vår-star, kambregne mv.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er udført beregninger på kvælstofnedfaldet (inkl. tidligere udvidelse af ejendommen udført i 2008). Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,0 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt. Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommen på dette naturområde.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur).

I en afstand af ca. 800 m nord for ejendommen findes et moseområde, som er C-målsat, og som ikke forventes at være særlig følsomt overfor atmosfærisk kvælstof idet området er under stærk tilgroning i pil og tagrør. Holstebro Kommune venter negativ effekt af udvidelserne på dette område, og reglerne for kategori 3 natur er overholdt med god margin.

Naturområderne fremgår af bilag 7.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen:

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringingsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storåen, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er vandhuller registreret som paddelokaliteter på ejendommens arealer. Der er derfor stillet vilkår om 10 m dyrkningsfrie bræmmer omkring vandhullerne, der fremgår af bilag 13.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i nedenstående skema angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	255meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	169 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	80 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Skave er den nærmeste by, og den ligger ca. 2,4 km fra anlægget. Djeld, der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger ca. 3,3 km fra anlægget, mens Øster Stendisvej 6, der er den nærmeste nabo, ligger ca. 53 meter fra anlægget. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Stendisvej 49, der ligger ca. 500 m fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholdere er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk forekommer udenfor normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej, da mange af udspretningsarealerne ligger rundt om ejendommen. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlige vej, jævnfør bilag 6. Der vil være transporter gennem Skave By ad Hesselåvej til de sydligst beliggende arealer. Der er derfor stillet vilkår om at kørsel med husdyrgødning skal foregå mellem kl. 8 og kl. 16.

Skema 7. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		
	før udvidelse	efter udvidelse	% ændring
Indkøbte foderstoffer	12	12	-
Fyrings- og dieselolie	1	1	-
Husdyr til/fra husdyrbruget	52	52	-
Mælk	183	183	-
Husdyrgødning	250	400	60 %
Handelsgødning	10	10	-
Andre (erhvervsaffald)	26	26	-
Dyrlæge	55	55	-
Antal transporter i alt	589	739	25 %

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Der afsættes husdyrgødning svarende til 169,7 DE til Maabjerg Bioenergy A/S og der tages 136,0 DE afgasset biomasse retur.

Transport af rågylle til omladestation øst på hjørnet af Øster Stendisvej/Skavevej og reeturnering af afgasset biomasse vil udgøre en forøgelse af antal gødningstransporter. Da omladestationen ligger så tæt på Skavevej 8 er der tale om øgede lokale gener for en stor del inden for ejendommen, og de forøgede gener for omkringboende fra udvidelsen på Skavevej 8 vurderes som begrænsede, da det vurderes at transporterne kan foretages uden at passere naboer.

Der er indgået en forpagtningsaftale på nogle arealer i Herning Kommune hvortil køreafstanden er ca. 20 km. Transport af husdyrgødning hertil skal foregå i lastbil.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i DE er på cirka 13 %. Det samlede antal transporter øges mere procentvis end udvidelsen udgør. Dog ville antallet af transporter til omladestationen stige uanset, da levering til Maabjerg Bioenergy A/S vil foregå uanset om der udvides eller ej.

Holstebro Kommune har vurderet, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom mælkevognen, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag.

Transporterne er hovedsageligt knyttet til husdyrbrugets arealdrift. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jvf. færds-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

selslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støjklender på husdyrbruget består primært af malkeanlæg, håndtering af foder, gyllepumpe, transport og udbringning af husdyrgødning, kørsel med landbrugsmaskiner, transport af foder og andre produkter samt afhentning af mælk og kreaturer.

Nærmeste nabo ligger kun 53 m fra nærmeste staldbygning med hobbydyr, mens afstanden til kvægstalden med malkeanlæg og gylleanlæg er ca. 200 m, hvorfra støj vurderes ikke at være til gene for nabo og omkringliggende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Til gengæld stilles der vilkår om, at drifttiden for de forskellige støjklender kan reguleres.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkrav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der er ovenlysvinduer i malkestalden. Belysningen er kun tændt ved malkning. Da stalden ligger i en lavning, vil belysningens fjerneffekt være meget begrænset.

Sensorstyret udebelysning kan medvirke til at reducere energiforbruget på husdyrbruget, og der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med energigennemgangen skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyring af udebelysningen.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Spildevand

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til faskiner og videre til nedsivning
Vand fra ensilage/vaskeplads	Ledes til lille gyllebeholder via fortank
Overfladevand fra møddingsplads	Afløb til gyllesystemet, hhv. æblebeholder fra gamle plads og den store gylletank fra den nye plads.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Via trixtank der tømmes via tømningsskema, til overfladisk nedsivning. Godkendt nedsivningsanlæg fra staldbygning.
Vaskevand fra mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkeumsspildevand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan vil ejendommen blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Overfladevand fra udenomsarealerne ledes primært til overfladisk nedsivning og til dræn. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Skadedyr

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester mv.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes levemuligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer forbygges og bekæmpes ved hyppig renholdelse af kalve-, kælvnings- og sygebokse. Neporex vandes i dybstrøelsen i småkalveboksene.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Overpumpning af gylle

Overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jævnfør afsnit under påfyldning af gyllevogne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning sprænger læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod nærliggende vandløb, jævnfør bilag 9. Stendis Bæk ligger ca. 73 meter vest for husdyrbruget.

Terrænets gennemsnitlige fald mellem gyllebeholderne og Stendis Bæk er ca. 3 grader over 73 m for den nærmeste gyllebeholder, som benyttes til gylleopbevaring, jævnfør bilag 9.

Fra skrænten øst for Stendis Bæk og til bækken er hældningen 12 grader. Ansøger har etableret en jordvold mellem skrænt og gyllebeholder til opdæmning af evt. gylle ved gylleudslip.

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jævnfør afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er der indsendt et udkast til en beredskabsplan til Holstebro Kommune.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip til arealerne øst for anlægget, herunder placering af drænbrønde.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Der er naturlig ventilation i alle stalde. ▪ Der bruges vand til at køle mælken, dette vand bruges til drikkevand til køerne. ▪ Der er ovenlysvinduer i malkestalden ▪ Der er isbank, som bruges til at køle resten af mælken, der laves varmegenindvinding herfra, som bruges til varmt vand og gulvvarme til kontor og bad mm.
Vand	▪ Der er stillet vilkår om at der skal etableres en vandmåler på drikkevandsboringen i fordelingsbrønden, så kvægbrugets vandforbrug kan dokumenteres.
Management	▪ Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres. ▪ Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. ▪ Der er lavet udkast til beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
Ammoniak	▪ Der er valgt præfabrikerede drænede gulve.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Skema 8. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	300.000	325.000	8 %
Vand [m ³]	11.000	12.500	14 %
Olie [liter]	7.000	7.000	0 %

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra Energimidts energiguide er energiforbruget pr. årsko vurderet til 686 kWh. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 178.300 kWh. Hertil kommer drift af markvanding, opvarmning af stuehus m.v. etc. Et anslået forbrug på 300.000 kWh vurderes derfor at være rimeligt.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget inden for 3 år efter meddelelsen af denne miljøgodkendelse gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller lign.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes til drikkevand til køerne.

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Markdriften foretages ifølge ansøgers oplysninger af maskinstation.

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Skavevej 8, 7830 Vinderup. Herudover afsættes der husdyrgødning til Maabjerg Bioenergy A/S. En mindre del af de forpagtede arealer ligger i Herning Kommune, og arealerne er behandlet i bilag 17, jævnfør Herning Kommunes § 21 – udtalelse. Husdyrgødningen er sammensat, jævnfør skema 9.

Skema 9. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Tilført ejede og forpagtede arealer				
Skavevej 8, 7830 Vinderup	kvægdybstrøelse	7.293	1.119	68,92
Skavevej 8, 7830 Vinderup	hobbydyrdybstrøelse	-	-	0,07
Skavevej 8, 7830 Vinderup	kvæggylle	8.442	1.354	85,46
Skavevej 8, 7830 Vinderup	Afsat ved afgræsning	14.424	2.245	142,99
Retur fra Maabjerg Bioenergy A/S	Afgasset biomasse	13.600	1.950	136,00
I alt til udbringning		43.759	6.668	433,44
Fraført til biogasanlæg				
Maabjerg Bioenergy A/S	kvæggylle	16.763	2.689	169,7
I alt samlet		43.759	6.668	433,44

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i skema 9 angivne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 191,52 ha, hvoraf 55,02 ha er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til skema 10 og er beliggende i henhold til bilag 8.

Skema 10. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	10,50	Skavevej 8, 7830 Vinderup/ Karen Meinecke Rothmann, Stendisvej 51, 7830 Vinderup
2-0	9,69	Skavevej 8, 7830 Vinderup/Jakob Søndergaard O Kristensen, Øster Stendisvej 6, 7830 Vinderup.
3-0	6,75	Skavevej 8, 7830 Vinderup
4-0	6,96	Skavevej 8, 7830 Vinderup
5-0	5,45	Skavevej 8, 7830 Vinderup
6-0	4,70	Skavevej 8, 7830 Vinderup
7-0	0,51	Skavevej 8, 7830 Vinderup
8-0	4,00	Skavevej 8, 7830 Vinderup
9-0	4,41	Skavevej 8, 7830 Vinderup
10-0	3,02	Skavevej 8, 7830 Vinderup
10-1	1,00	Skavevej 8, 7830 Vinderup/ Karen Meinecke Rothmann, Stendisvej 51, 7830 Vinderup
13-0	6,93	Skavevej 8, 7830 Vinderup
13-1	3,80	Skavevej 8, 7830 Vinderup
13-3	2,88	Skavevej 8, 7830 Vinderup
15-0	3,21	Skavevej 8, 7830 Vinderup
16-0	3,60	Skavevej 8, 7830 Vinderup
18-0	2,94	Skavevej 8, 7830 Vinderup
20-0	2,24	Skavevej 8, 7830 Vinderup
30-0	1,45	Skavevej 8, 7830 Vinderup
31-0	2,61	Skavevej 8, 7830 Vinderup
32-0	6,61	Skavevej 8, 7830 Vinderup
34-0	3,31	Skavevej 8, 7830 Vinderup
35-0	0,98	Skavevej 8, 7830 Vinderup
36-0	2,04	Skavevej 8, 7830 Vinderup
37-0	4,35	Skavevej 8, 7830 Vinderup
42-0	2,09	Skavevej 8, 7830 Vinderup
43-0	0,85	Skavevej 8, 7830 Vinderup
44-0	1,73	Skavevej 8, 7830 Vinderup
45-0	1,31	Skavevej 8, 7830 Vinderup
46-0	3,10	Skavevej 8, 7830 Vinderup
47-0	2,77	Skavevej 8, 7830 Vinderup
48-0	3,12	Skavevej 8, 7830 Vinderup
49-0	3,00	Skavevej 8, 7830 Vinderup
50-0	4,60	Skavevej 8, 7830 Vinderup
51-0	2,00	Skavevej 8, 7830 Vinderup
52-0	2,97	Skavevej 8, 7830 Vinderup
53-0	0,60	Skavevej 8, 7830 Vinderup
54-0	2,31	Skavevej 8, 7830 Vinderup
54-1	2,07	Skavevej 8, 7830 Vinderup
	136,47	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
11-1	10,80	Else Johanne Kristensen, Højbjergvej 2, 7830 Vinderup
11-2	6,72	Else Johanne Kristensen, Højbjergvej 2, 7830 Vinderup
21-0	1,83	Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup
22-0	4,91	Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejerforhold
23-0	6,90	Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup
26-0	1,00	Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup
27-0	0,30	Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup
29-0	1,03	Lars Emil Lundsgaard Larsen, Øster Stendisvej 4, 7830 Vinderup
33-0	4,18	Jan Nørgaard Nielsen, Trabjergvej 5, 7500 Holstebro
39-0	0,51	Karen Meinecke Rothmann, Stendisvej 51, 7830 Vinderup
40-0	0,21	Karen Meinecke Rothmann, Stendisvej 51, 7830 Vinderup
40-1	0,15	Karen Meinecke Rothmann, Stendisvej 51, 7830 Vinderup
57-0	16,51	Kristen-Ole Kristensen, Stendisvej 22, 7830 Vinderup
	55,05	ha forpagtede arealer
	191,52	ha forpagtede og ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udspreddes gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom eller, kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspreddingsarealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav).

For kvægbrug må der iht. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 31 stk. 3 udspreddes 2,3 DE/ha pr. planperiode, når mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg og når driften af arealerne sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2. I nærværende miljøgodkendelse er det beregnede dyretryk 2,26 DE/ha og en DE reduktionsprocent på 100, da alle arealer ligger uden for nitratklasse.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 188,45 ha til rådighed. Der er 191,52 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune! Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskitte

Alle arealerne drives med K12 sædskitte, der er identisk med referencesædskittet. Kvægbrug omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskitte og driftspraksis. Som udgangspunkt kan der derfor ikke anvendes ændret sædskitte som virkemiddel for mindre udvaskning. Da beregningerne er foretaget på et sædskitte, der ikke afviger fra referencesædskittet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskitte.

For at overholde et uændret nitratindhold i grundvand er der stillet vilkår om etablering af 5 % ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervsstyrelsens lovpligtige efterafgrøder.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer. Der køres ikke på stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning vil hovedsageligt kun ske på hverdage.

BAT beskrivelse for praksis i forbindelse med udbringning af gylle til bedriftens arealer

Det er maskinstation der står for gylleudbringningen. Siden 1. januar 2011 har det været et lovkrav, at gylle skal nedfældes på fodergræsmarker og sortjord, dog er der visse undtagelser beskrevet i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 stk. 3.

Ifølge ansøgers oplysninger nedfældes gyllen majs og udbringningen sker overvejende om foråret.

BREF-dokumentet foreskriver, at enten nedfældning eller slangeudlægning og indarbejdelse inden for 4 timer er BAT for tilførsel af gylle til landbrugsjord. Hver teknik har dog sine begrænsninger og kan ikke anvendes under alle forhold eller på alle jordtyper. For eksempel anbefales det ikke at anvende nedfældning i vintersæd.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 6. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej via Skavevej og ad Møgelvangvej eller Skavevej/Viborgvej og Hesselåvej. Dele af gylletransporterne vil forgå gennem Skave by. Der er derfor stillet vilkår om, at transporterne skal foregå i dagtimerne.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Markerne ligger væk fra bymæssig bebyggelse. Mark 57-0 er den mark, der ligger tættest på den samlede bebyggelse i Skave. Arealerne ligger over 200 meter fra de bebyggede områder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i fodergræs
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande, med mindre det sker ved nedfældning i parallel retning i forhold til vandmiljøet.
- der skal være en 10 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer over 100 m².

Herudover er der en række BAT-forhold, der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Herudover er det beskrevet, at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækket. Der er husdyrbruget ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af Skavevej 8, 7830 Vinderup er der tidligere blev foretaget vurdering af udspretningsarealerne tilhørende Skavevej 8, 7830 Vinderup og den indvirkning nitratudvaskningen fra markarealerne ville have på grundvandet. Der er udarbejdet to notater dateret henholdsvis den 18. december 2007 og den 24. marts 2010.

Siden 2007 og 2010 er der sket ændringer i kortlægningen af grundvandsressourcen samt ændringer i udbringningsarealerne og de beregnede udvaskningsværdier. Derfor er nærværende opdaterede udtalelse udarbejdet.

Udbringningsarealerne øst for Nordre Feldborg Plantage ligger i Herning Kommune og indgår ikke i vurderingen.

Udspretningsarealerne ved Hogager ligger alle uden for område med særlige drikkevandsinteresser, udenfor indvindingsoplande til vandværker og udenfor nitratfølsomme indvindingsoplande. Ligeledes ligger de udenfor forventet kommende indsatsområde og hygiejnezone til vandværksboringer.

Udspretningsarealerne omkring ejendommen og nord herfor ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og indenfor nitratfølsomt indvindingsopland. Ligeledes ligger arealerne 13-0, 13-3, 15-0, 16-0, 20-0, 32-0, 34-0, 35-0, 37-0 og delvist 13-0 og 36-0 indenfor indsatsområde for nitrat. Arealerne ligger udenfor indvindingsoplande til vandværker, udenfor nuværende indsatsplanområder og udenfor hygiejnezone til vandværksboringer.

Der vurderes i det følgende kun på udspretningsarealerne nord for og omkring ejendommen, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Arealerne ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og indenfor nitratfølsomt indvindingsopland, men udenfor indvindingsopland til vandværker. På den baggrund skal der stilles vilkår om maksimal udledning af nitrat fra rodzonen på 50 mg/l eller en merblastning på 0 mg/l. Grundvandsforholdene fremgår af bilag 12.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområders sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Læsevejledning til Natura 2000 vurderingerne

Skavevej 13 har arealer beliggende henholdsvis i oplandet til Natura 2000-vandområdet Nissum Fjord (N65) og Skive fjord, Lovns- og Risgårde Bredning (N30). Nedenfor findes en vurdering af husdyrbrugets påvirkning af disse områder. Først beskrives områderne, herefter kommer der en gennemgang af husdyrtrykket i de forskellige oplande og slutte- ligt vurderes der på husdyrbrugets individuelle og kumulative effekter på de forskellige oplande. Vurderingerne laves for hvert opland.

GENERELLE BETRAGTNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen², af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen³. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurde-

² Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Hjertermuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ringer, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

BESKRIVELSE AF NATUR 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Husdyrbruget og de fleste arealer ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område⁵.

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune. Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

SMV-analysen⁶ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småarter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.

⁴ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁵ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

⁶ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rastepladser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø
- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegem Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårig planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

En mindre del af husdyrbrugets arealer i Herning Kommune ligger i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning, hvoraf Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁷.

Skive Fjord, Lovns Bredning er inderfjorde, der afvander til Risgårde Bredning via Hvalpsund. Oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er på 144.339 ha, og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 101.037 ha⁸.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fremgår af nedenstående tabeller.

Tabel 1. Udpegningsgrundlaget for H30. Naturtyper der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtyper
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten

⁷ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

⁸ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Nr.	Naturtyper
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klihede)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brundvandet sø
3260	Vandløb med vandplanter
4010	Våd hede
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våd eng
6420	Urtebræmme
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudt højmoser
7140	Hængesæk
7150	Tørvelavning
7220	*Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøg på mor
9130	Bøg på muld
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Tabel 2. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A038	Sangsvane		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet skallesluger		X
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Arter
1013	Kildevældsvindelsnegl (<i>Vertigo geyeri</i>)
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
1042	Stor kæguldsmid (<i>Leucorrhina pectoralis</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
1318 Damflagermus (*Myotis dasycneme*)
1355 Odder (*Lutra lutra*)
1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)
1393 Blank Seglmos (*Hamatocaulis vernicosus*)
1528 Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)

SMV-analysen⁹ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14 anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bækklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmosse, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmosse, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærleguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.

⁹ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Den primære påvirkning af EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke Lovns Bredning, der er en del af udpegningsgrundlaget, jvf. større lavvandede bugter og vige (1160). Lovns Brednings prognose er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, især af kvælstof. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse, samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold. Lovns Bredning kan karakteriseres som en lukket inderfjord.

Naturtyper og arter i udpegningsgrundlaget er gengivet i fuld udstrækning¹⁰ ovenfor, men en række af disse vil ikke kunne påvirkes af et projekt i Holstebro Kommune. En stor del af udpegningsgrundlaget for N30 forefindes i Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk, og denne del af udpegningsgrundlaget vurderes ikke at blive påvirket af husdyrbrug beliggende i Holstebro Kommune. Mht. naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommunegrænse og til Natura-2000 området er over 18 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Arter såsom sangsvane og stavsild vurderes at kunne påvirkes af projektet gennem påvirkningen af det marine miljø i Skive Fjord og Lovns Bredning, da fødegrundlaget for arterne til dels er betinget af vandkvaliteten i de marine områder. Holstebro Kommune vil derfor i det følgende vurdere projektet i relation til påvirkningen af de marine områder.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

¹⁰ Jvf. kritikpunkterne i EU-dom C-304/05, hvor det blev anført, at der i afgørelser skal være udtømmende oversigt over områdets beskyttede arter og følgelig et givent projekts konsekvenser for disse.

NITRATKumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog og i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er stigende i forhold til 2007. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A ikke er opfyldt og at kvælstof udvaskningen fra husdyrbrugets arealer skal svare til planteavl baseret på handelsgødning.

Ad pkt. 1B og 1C)

Da forudsætningerne i punkt 1A ikke er opfyldt vurderes punkt 1B og 1C ikke yderligere.

Det ansøgte projekt

174,0 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Nissum Fjord, mens de resterende 17,52 afvander til Limfjorden. Udbringningsarealerne i oplandet til Limfjorden og i oplandet til Nissum Fjord ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0, jævnfør skema 11.

Skema 11. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	191,52	191,52	0,00	0,00	0,00	100 %	2,26	432,83

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jævnfør skema 12.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 12. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af husdyrgødning med et harmonitryk svarende til 2,26 DE/ha og K12 sædskifte

Scenarier	Anvendelse af kunstgødning	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Planteavl ved anvendelse af kunstgødning og S1/S3-reference sædskifte	2,26 DE/ha K12-sædskifte 5 pct. ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	73,7 kg N/ha	62,7 kg N/ha

Holstebro Kommune har herudover vurderet husdyrbruget i forhold til andre driftsformer, såsom drift ved anvendelse af kunstgødning. Den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning kan hermed estimeres til $(62,7-73,7) = -11,00$ kg N.

Forskellen i udvaskning på 11,0 kg N/ha mellem planteavl og ansøgt drift skyldes dels opbygning og frigivelse af kvælstof i jordpuljen. Erfaringen med Farm N-beregninger viser, at markoverskuddet ved ansøgt drift øges med 70-80 kg N/ha, og en stor del af reduktionen i forhold til planteavl sker som følge af øget oplagring af N i jordpuljen (ca. 50 kg N oplagres i jordpuljen hvert år), hvor der ved planteavl frigives ca. 10 kg N/ha hvert år. Holstebro Kommune har kontaktet Danmarks Jordbrugsforskning (DJF) vedr. dette forhold. DJF har oplyst, at den øgede oplagring af N i jordpuljen skyldes en øget opbygning af kulstof i jorden. Årsagen hertil er, at andelen af grovfoderafgrøder og majs er 70 % i et K12 sædskifte, hvorimod der ingen græs er i et S1/S3 sædskifte. Holstebro Kommune finder derfor, at der skal stilles vilkår om, at betingelserne for udbringning af 2,3 DE/ha i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 skal overholdes.

Desuden stilles vilkår til den ansøgte mængde og type af husdyrgødning og det ansøgte næringsstofindhold, som udbringes på arealerne, da dette er en forudsætning for den beregnede udvaskning. Der er anvendt virkemidlet ekstra efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskningen, og stilles derfor vilkår herom.

Det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 området

Det er en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jævnfør pkt. 2B.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.452 tons N/år	1.376 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	221 tons N/år	115 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.672 tons N/år	1.491 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	174,00 ha	174,00 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	174,00 ha	174,00 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	-11,0 kg N/ha/år	-11,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	-0,239 ton N	-0,239 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	-0,0090%	-0,016%

* Beregnet vha. Cttools

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,00 % og 0,0% af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Arealerne i oplandet til Limfjorden udgør en forsvindende lille andel af det samlede opland og det er vurderet, at udvaskningen fra arealerne er af underordnet betydning fordi den beregnede udvaskning ligger 11 kg under den beregnede udvaskning for at plantevaldsbrug.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*".

Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A ikke er opfyldt. Der er derfor lavet en beregning på nitratudvaskning ved et planteavlssædskifte, som viser en lavere nitratudvaskning ved det valgte K12 sædskifte.

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødnings kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurde-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ringen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er lavet en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udspretningsarealer ikke kan indgå i driften.

Mark 10-0 og 10-1 anvendes til afgræsning og indgår i harmoniarealet. Mellem markkanten mod øst og Stendis bæk er der en skrænt, som på visse steder har en hældning på mellem 6-12 grader. Afstanden til bækken fra skrænten er 10-20 m. På de arealer hvor hældningen overstiger 6 grader må der ikke udbringes husdyrgødning indenfor 20 m fra vandløbet med mindre det nedfældes parallelt med vandløbets retning, jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grovsandet jord (69 %), finsandet jord (16 %), lerblandet sandjord (10 %), mens den resterende del ligger på delvist detailafvandet humusjord i lavbundsområde (5 %), jvf. skema 13.

Skema 13. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	10,50	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
2-0	9,69	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
3-0	6,75	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
4-0	6,96	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
5-0	5,45	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
6-0	4,70	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
7-0	0,51	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
8-0	4,0	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
9-0	4,41	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
10-0	3,02	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
10-1	1,00	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
13-0	10,80	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,70
13-1	6,72	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,03
13-3	6,93	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,05
15-0	3,80	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
16-0	2,88	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	1,42
18-0	3,21	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	2,94
20-0	2,24	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	1,29
21-0	1,83	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
22-0	4,91	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
23-0	6,90	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
26-0	1,00	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
27-0	0,30	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
29-0	1,03	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
30-0	1,45	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
31-0	2,61	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
32-0	6,61	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	2	0,04
33-0	4,18	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	2	4,18
34-0	3,31	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	2	1,67
35-0	0,98	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	2	0,95
36-0	2,04	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	2	0,10
37-0	4,35	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	2	4,35
39-0	0,51	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
40-0	0,21	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
40-1	0,15	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
42-0	2,09	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
43-0	0,85	Nej	JB11	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
44-0	1,73	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
45-0	1,31	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
46-0	3,10	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
47-0	2,77	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
48-0	3,12	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
49-0	3,00	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
50-0	4,60	Nej	JB1	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
51-0	2,00	Nej	JB11	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
52-0	2,97	Nej	JB11	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
53-0	0,60	Nej	JB11	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
54-0	2,31	Ja	JB11	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,53
57-0	16,51	Nej	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	2	0,61
54-1	2,07	Ja	JB11	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,00
Total	174,00							18,87

* Angiver arealer 10-1 hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort.

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Ingen af udspretningsarealerne ligger på drænet lerjord ($5 \leq JB \leq 10$) og er derfor ikke omfattet af fosforklasse I og III.

18,87 ha af udspretningsarealerne ligger på drænet lavbund og vurderes, at være omfattet af fosforklasse II.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 6.668 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 6.668 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 6,4 kg P/ha, jævnfør skema 14.

Skema 14. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	6.668 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	34,8 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	28,5 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	6,4 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord¹¹. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 6,4 kg P/ha/år, jævnfør skema 14, hvilket er mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Tabniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 6,4 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 3 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,02 %, jævnfør skema 15.

¹¹ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 15. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0175%	0,0241%
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	174 ha	174 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	6,4	6,4
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	3%	3%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	4 kg P	4 kg P

Det ansøgte projekt

17,52 ha af husdyrbrugets udspretningsarealer afvander til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning udspretningsarealerne i oplandet til Limfjorden ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på >76 %. Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er karakteriseret som et kvælstoffølsomt overfladevand, men udbringningsarealerne er beliggende i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0.

Se nitratafsnittet under Nissum Fjord for detaljer.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Fosforklasser og fosforoverskud

Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er i statens kortværk ikke udpeget som et fosforfølsomt opland. Husdyrlovens beskyttelsesniveau udpeger derfor hele oplandet som fosforklasse 0.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspretning af en fosformængde på 6.668 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 6.668 kg P betyder,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 6,4 kg P/ha, jævnfør skema 14.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Se Herning Kommunes § 21 udtalelse, jævnfør bilag 17.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

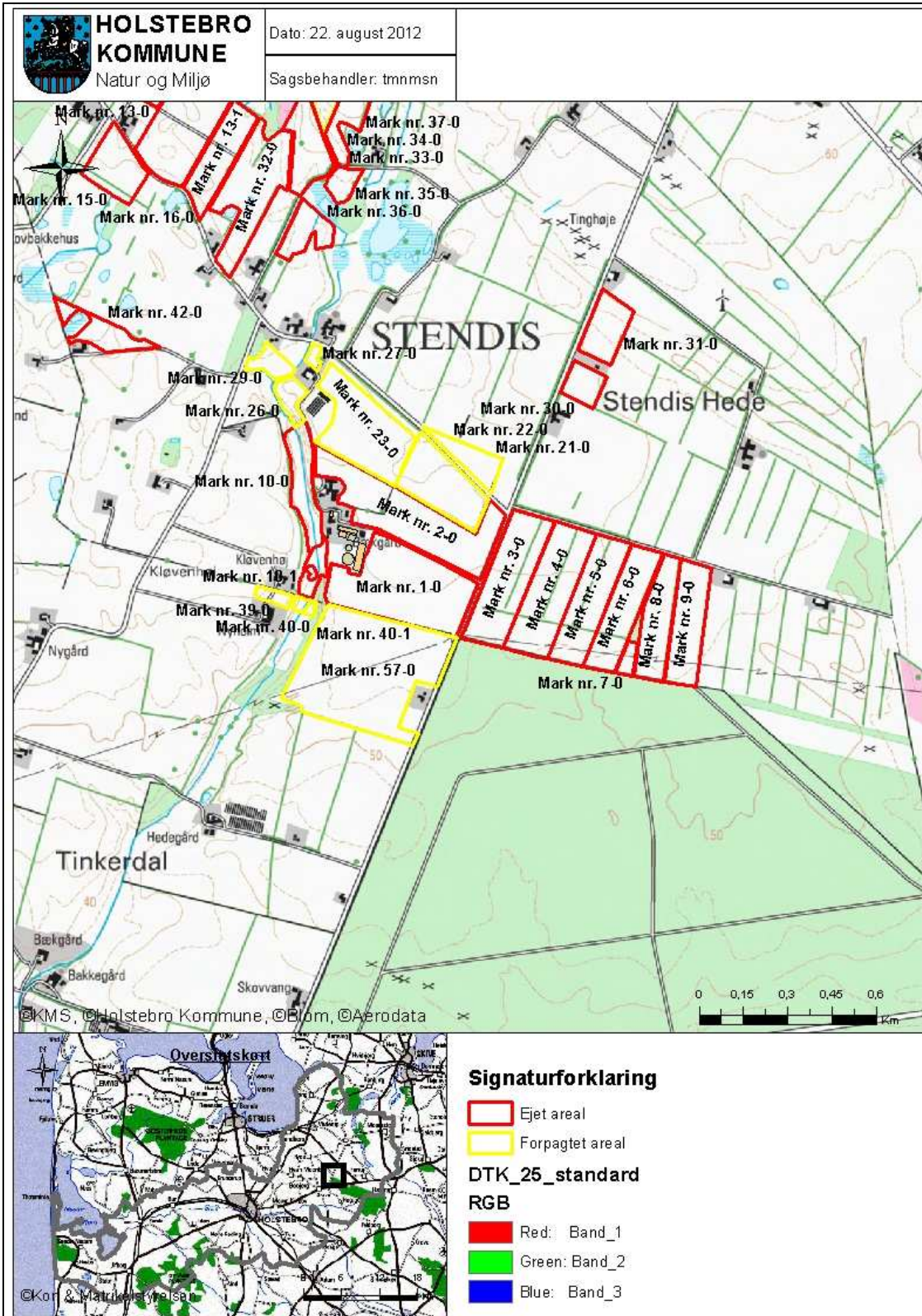
Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udspretningsarealer i Herning Kommune. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Holstebro Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbruget udbringningsarealer ikke vil påvirke Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning væsentligt negativt.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

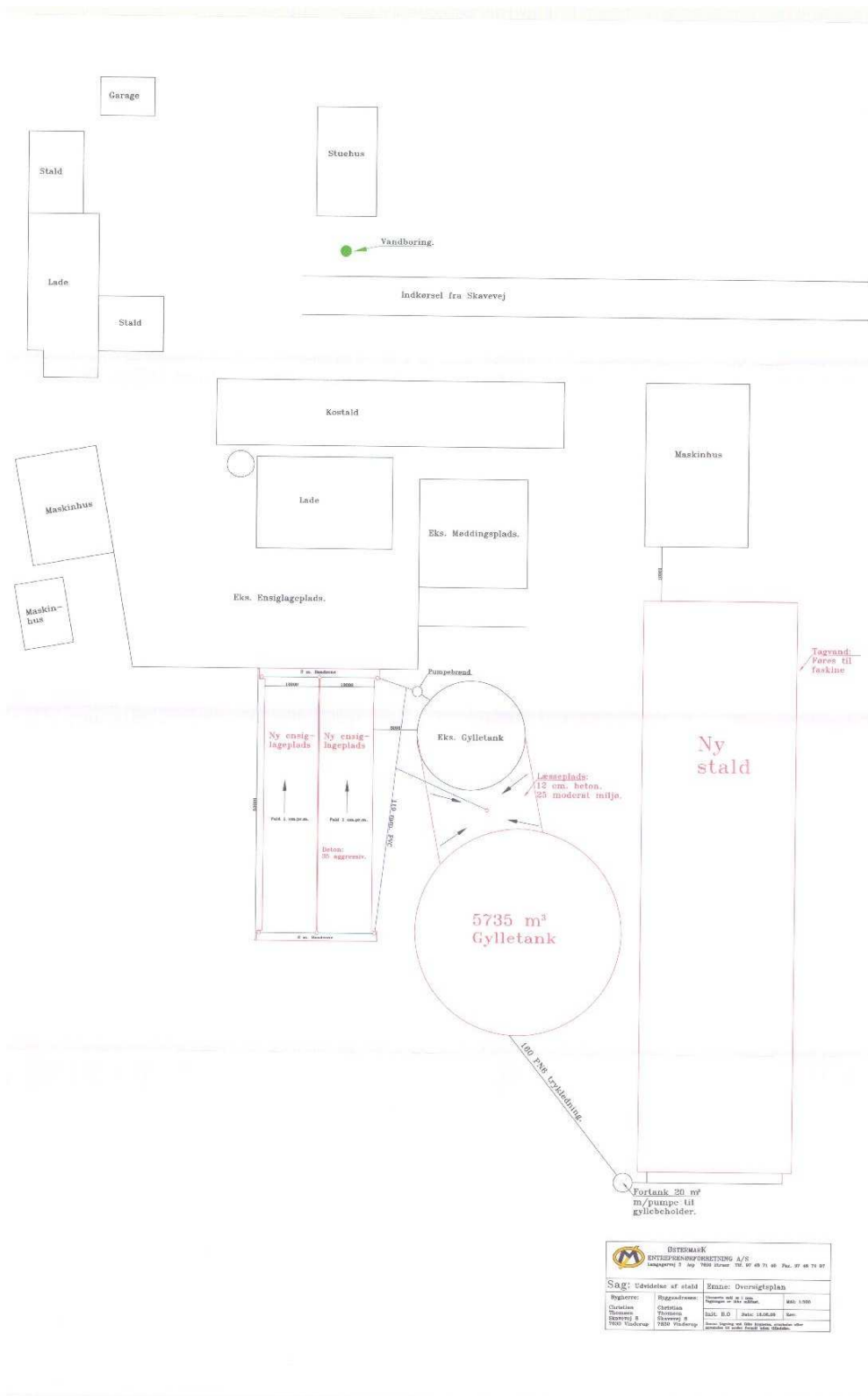

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3– Husdyrbrugets indretning

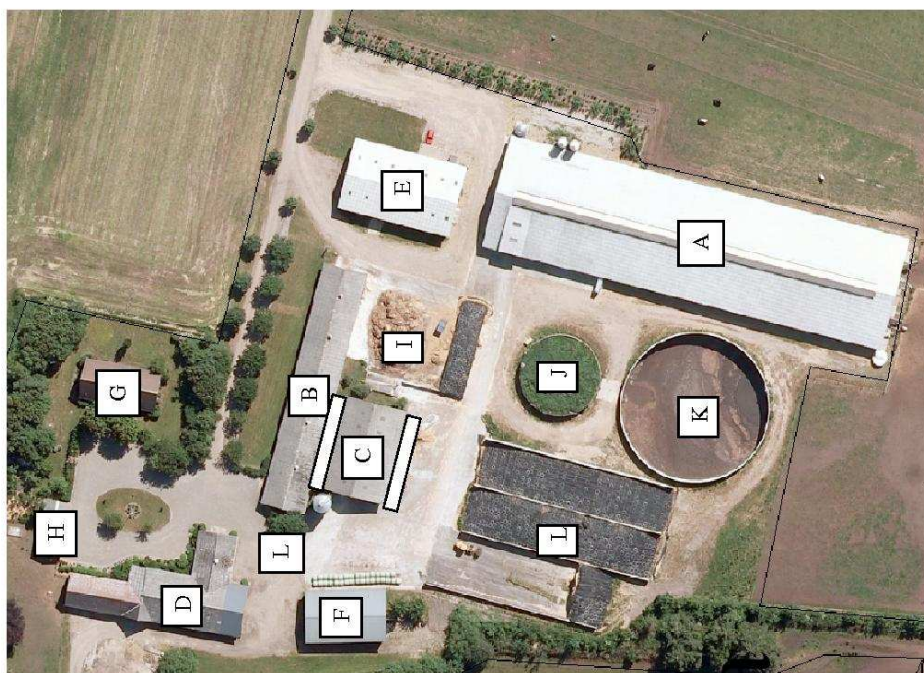
Bygningsfortegnelse.

Informationer om husdyrbrugets bygninger og anlæg

Bygning	Type	Grundplan m ² , før og efter	Bygningshøjde (m) til tagryg, før og efter	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningens fremtidige anvendelse	Udendørs belysning
A	Ny kostald	2963,7	7,5	20°	Røde stålplader forveden og grå i trekanten på gavlen. Gardinerne er grå. Gråt eternittag.	Ko/malke og kviestald	
B	Gl. kostald	642,6	4,5	20°	Røde mursten m. eternittag	Kvie og småkalvestald	Et neomør i den østlige ende af stalden
C	Kalve/sygestald/ dybstrøpelsesafsnit	374 +66	6	20°	Røde plader med eternittag	Tyrekalve, ko- og sygestald	
D	Gl. stalde	Ca. 215	5,5	Fra 20° til 45°	Røde mursten m. eternittag	Maskinhus/ Bliver ikke brugt til dyr i fremtiden	
E	Stort maskinhus	503	6,5	20°	Røde plader med eternittag	Halm/foder lade	
F	Mellem maskinhus	240	5,5	20°	Grønne plader med koksgråt ståltag	Maskinhus	
G	Stuehus	305	7	20°	Røde sten med eternittag	Stuehus	
H	Garage				Røde sten	Garage	
I	Møddingsplads	850					
J	Lille gylletank	1360 m ³					
K	Stor gylletank	5741 m ³					
L	Plansiloanlæg	3400					

Nuværende og fremtidige driftsbygninger

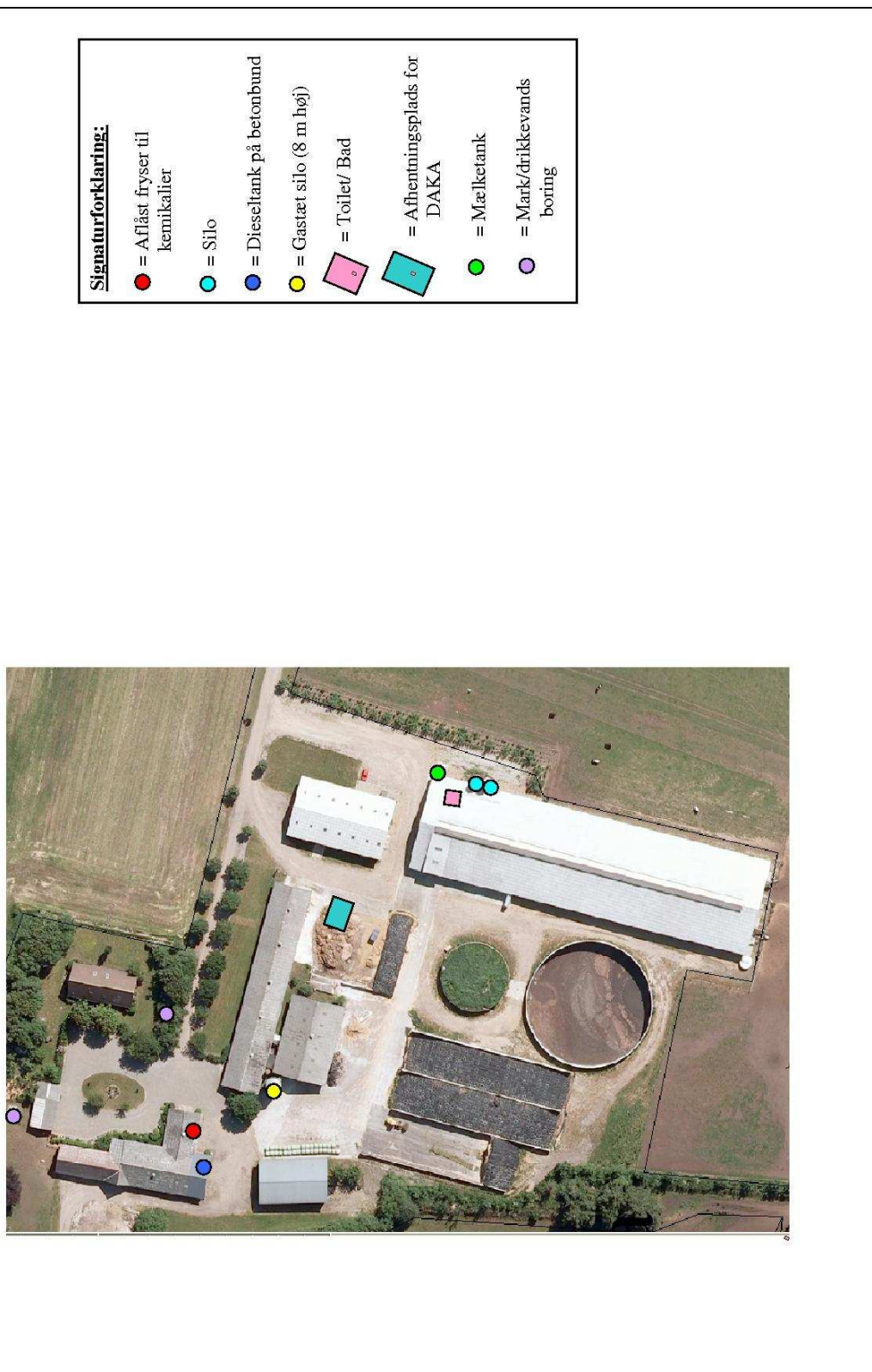
Navn: **Christian Thomsen**
Adresse: **Skåvevej 8, 7830 Vinderup**

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

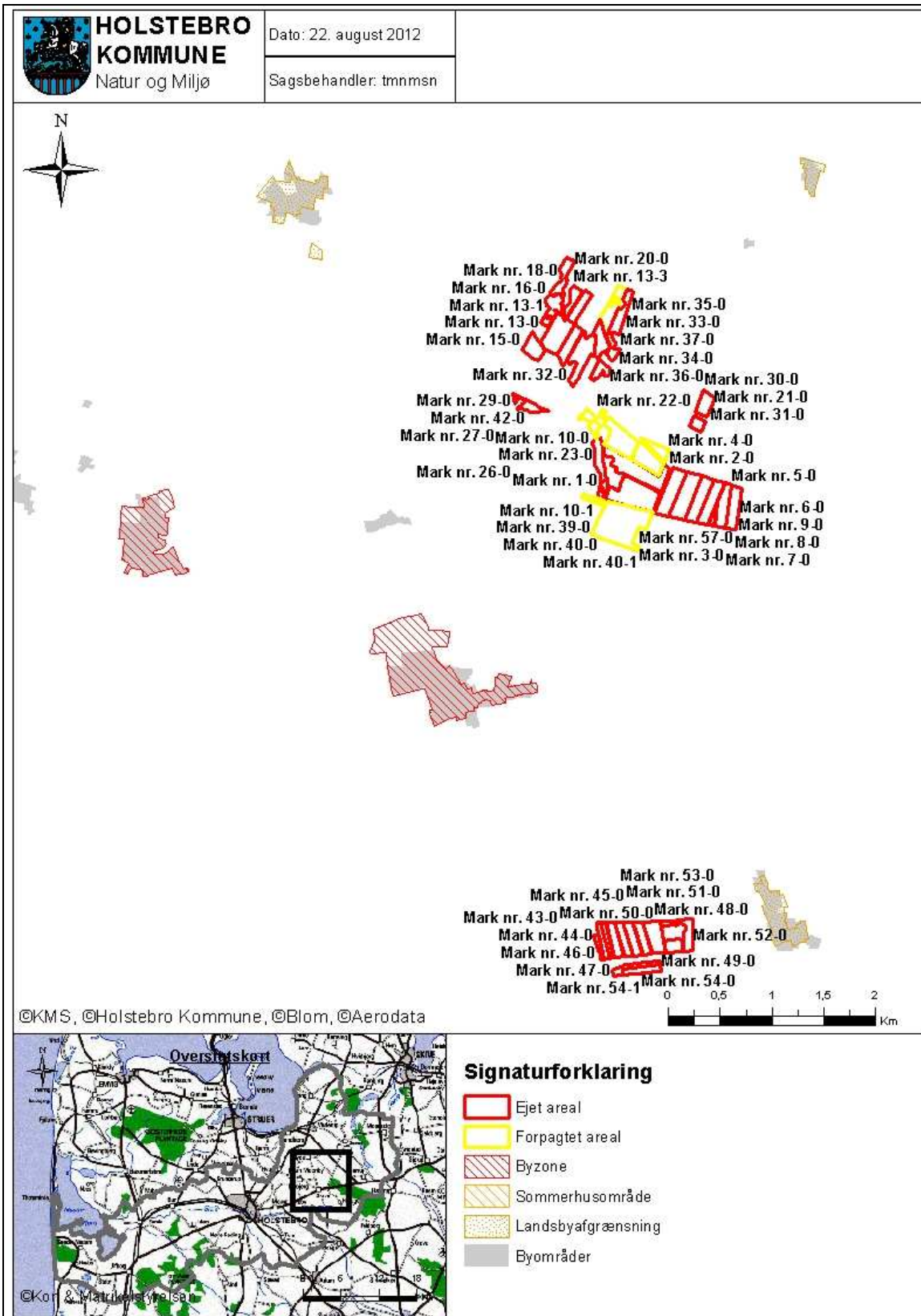

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 4 – Planmæssige forhold

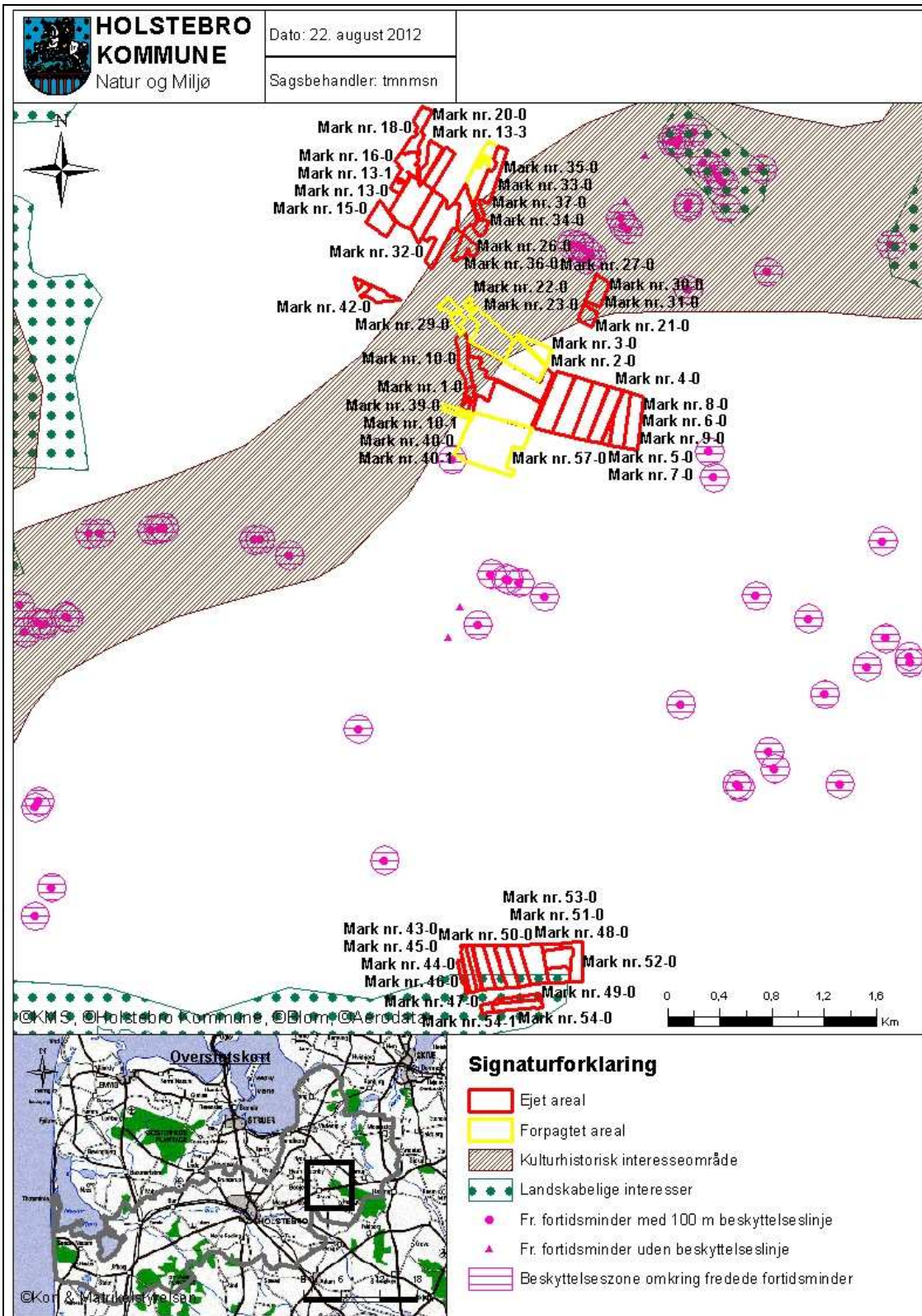

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

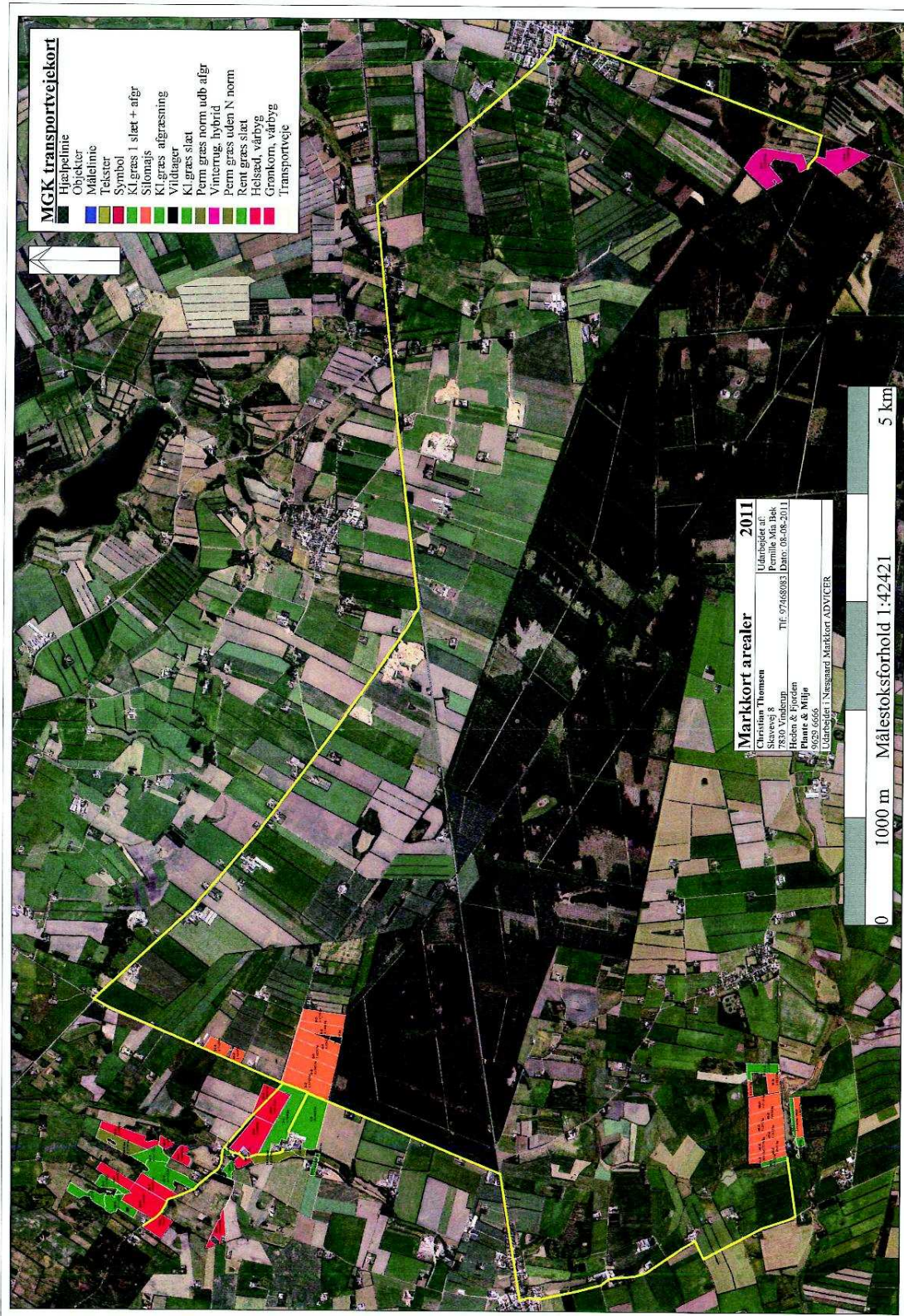

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Gylletransportruter

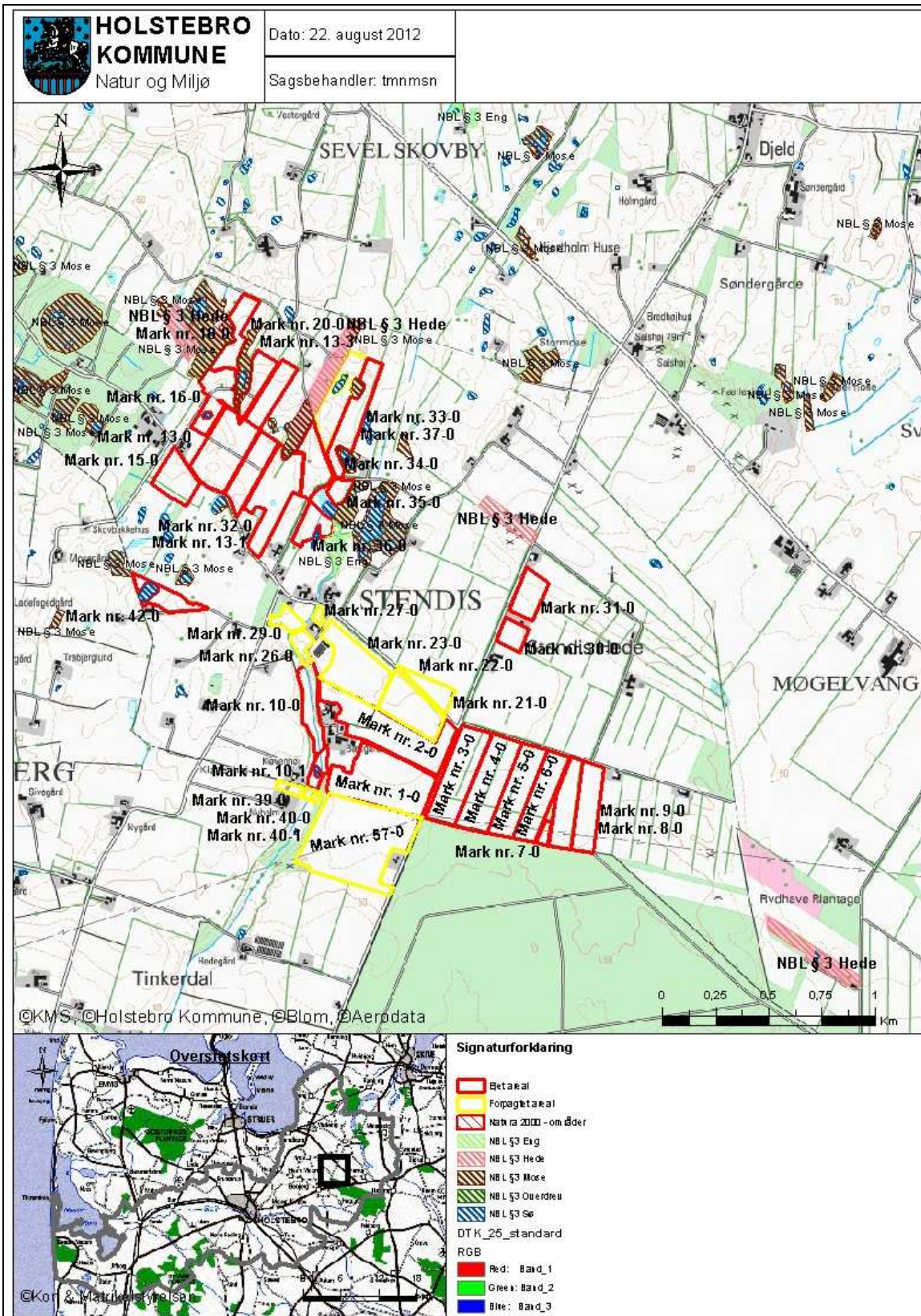

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Del 1- Naturområder omkring anlæg

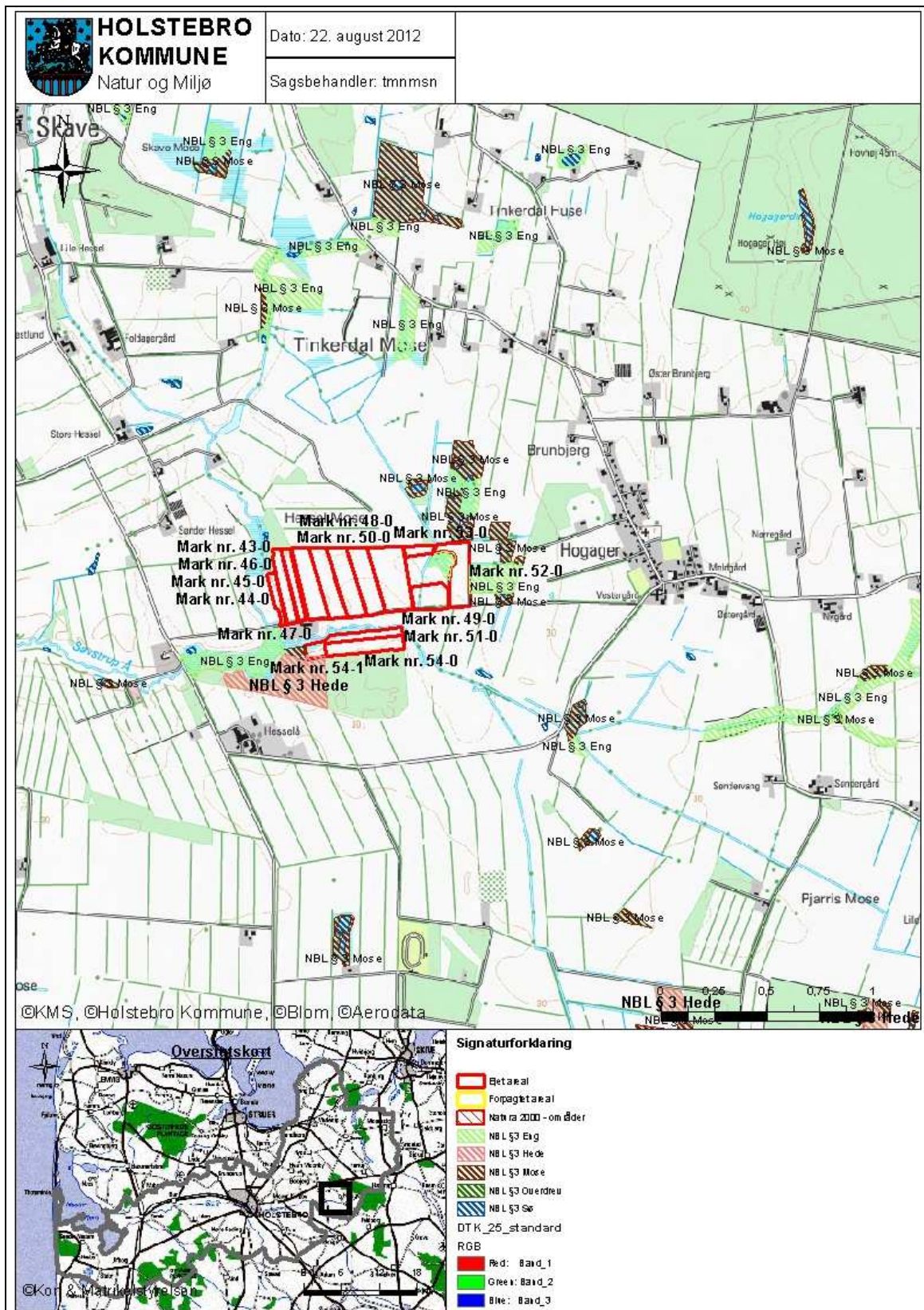

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7– Del 2 - Naturområder ved arealer

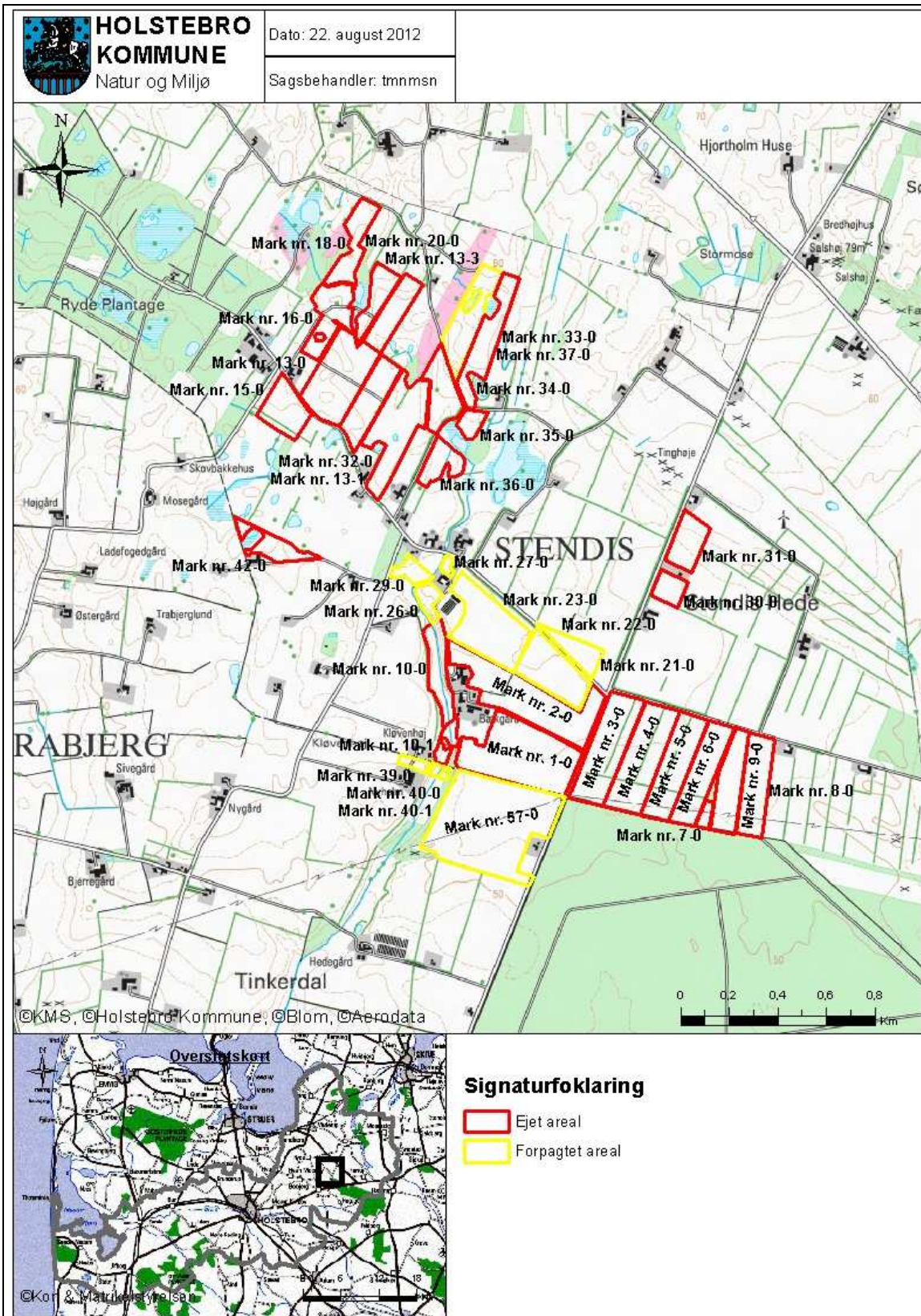

TEKNIK OG MILJØ

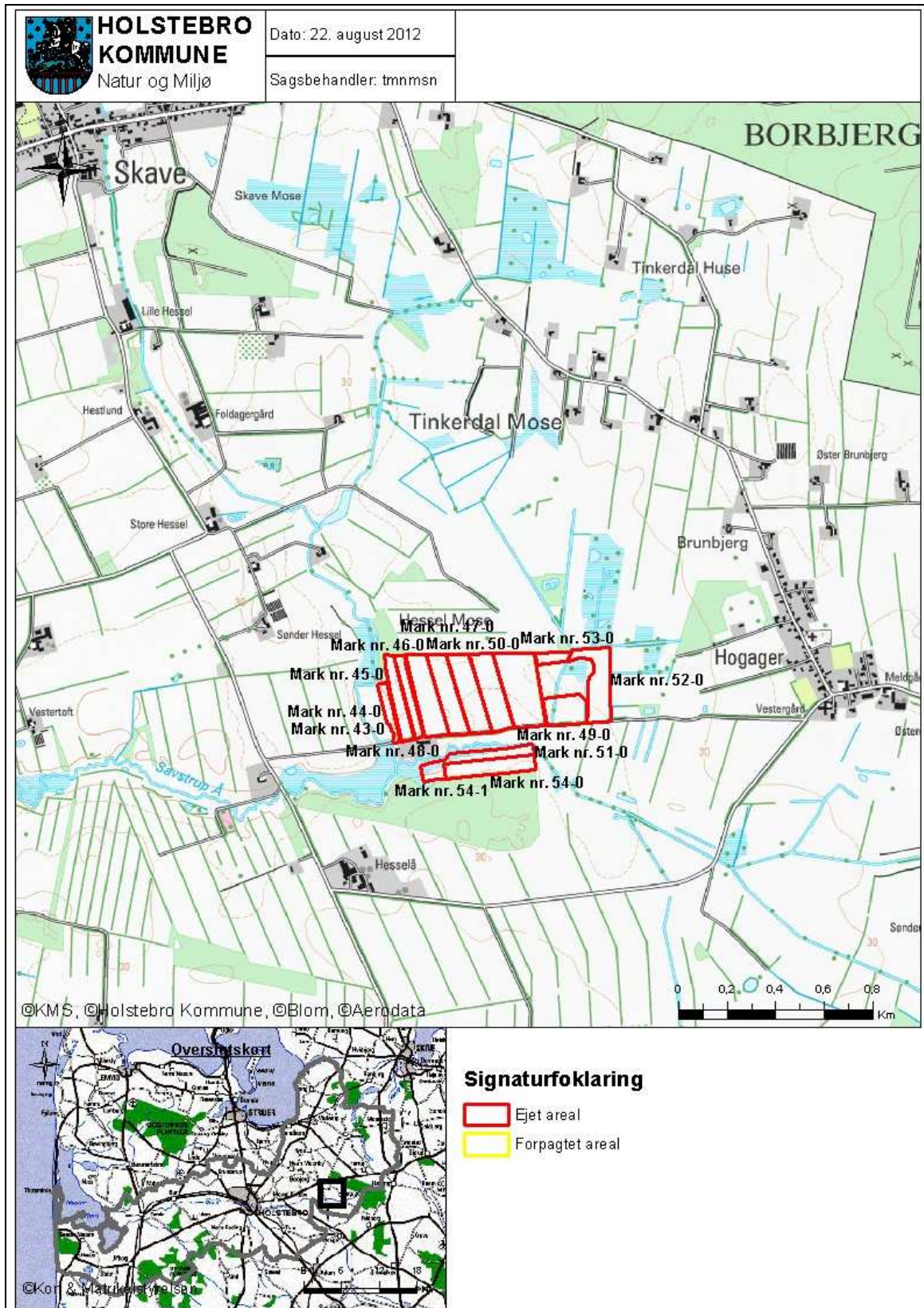
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Arealer del 1/3

Bilag 8 – Arealer del 2/3

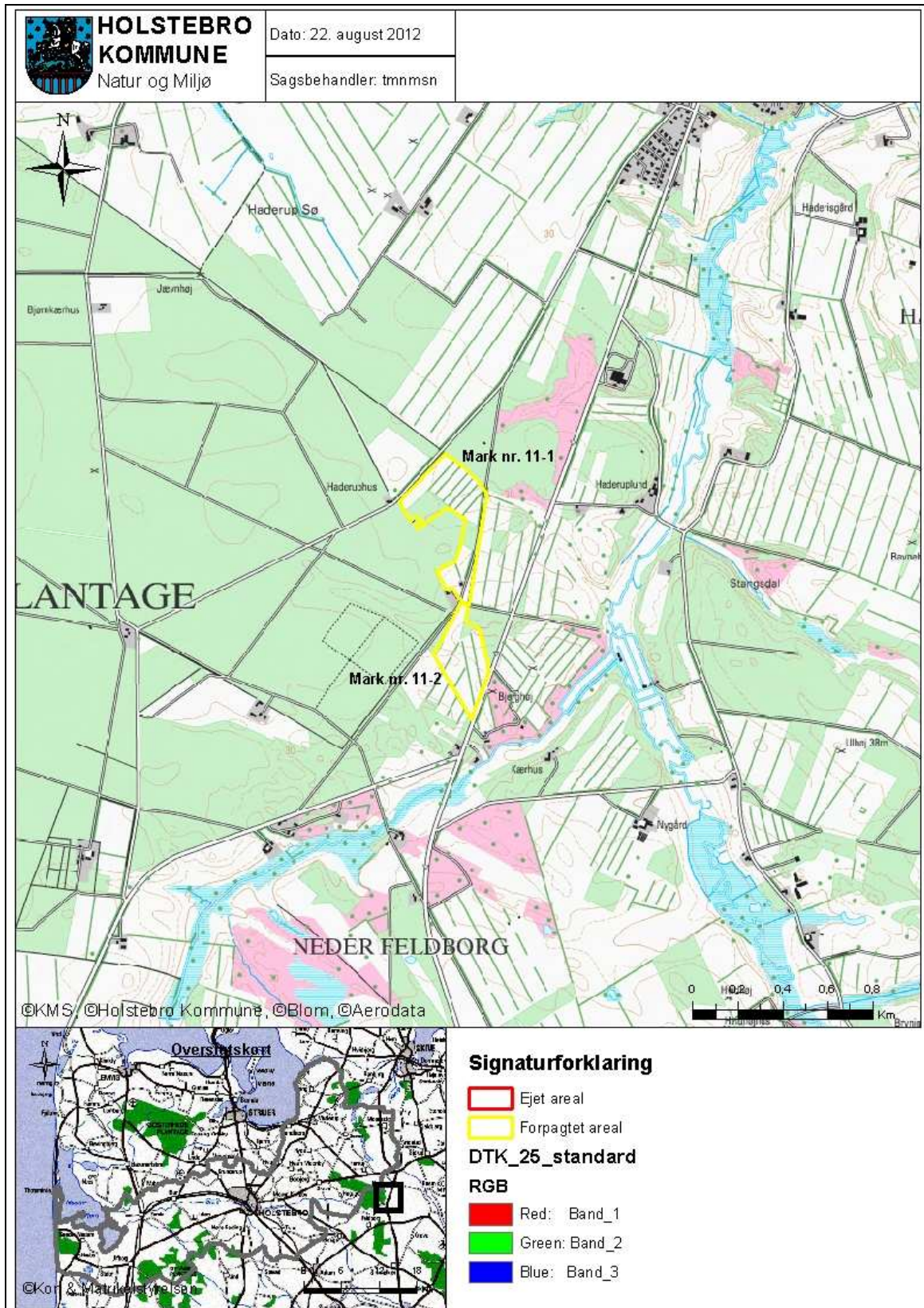

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Arealer del 3/3 - Herning Kommune

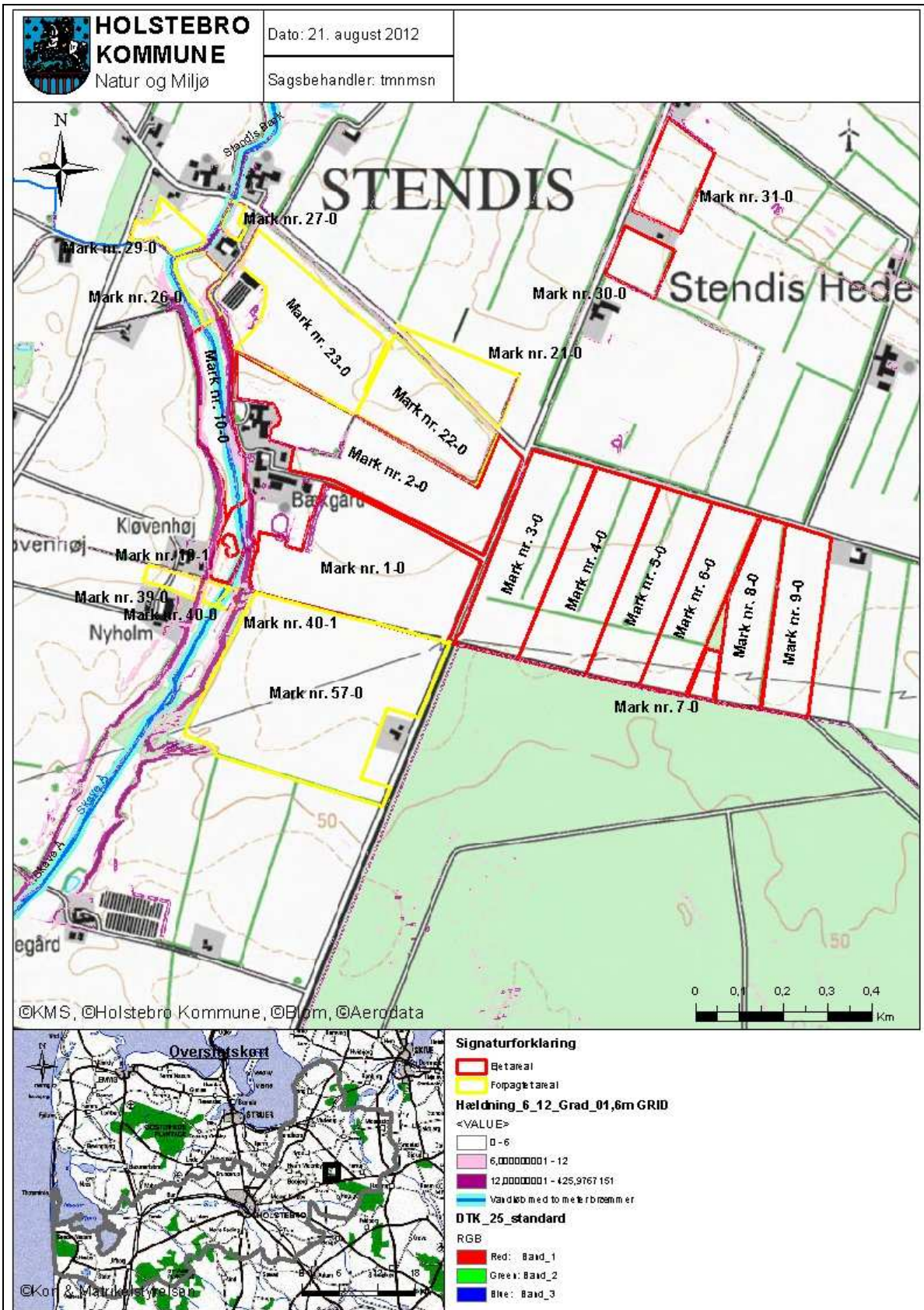

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Risikoarealer i relation til terrænforhold, vandløb og søer

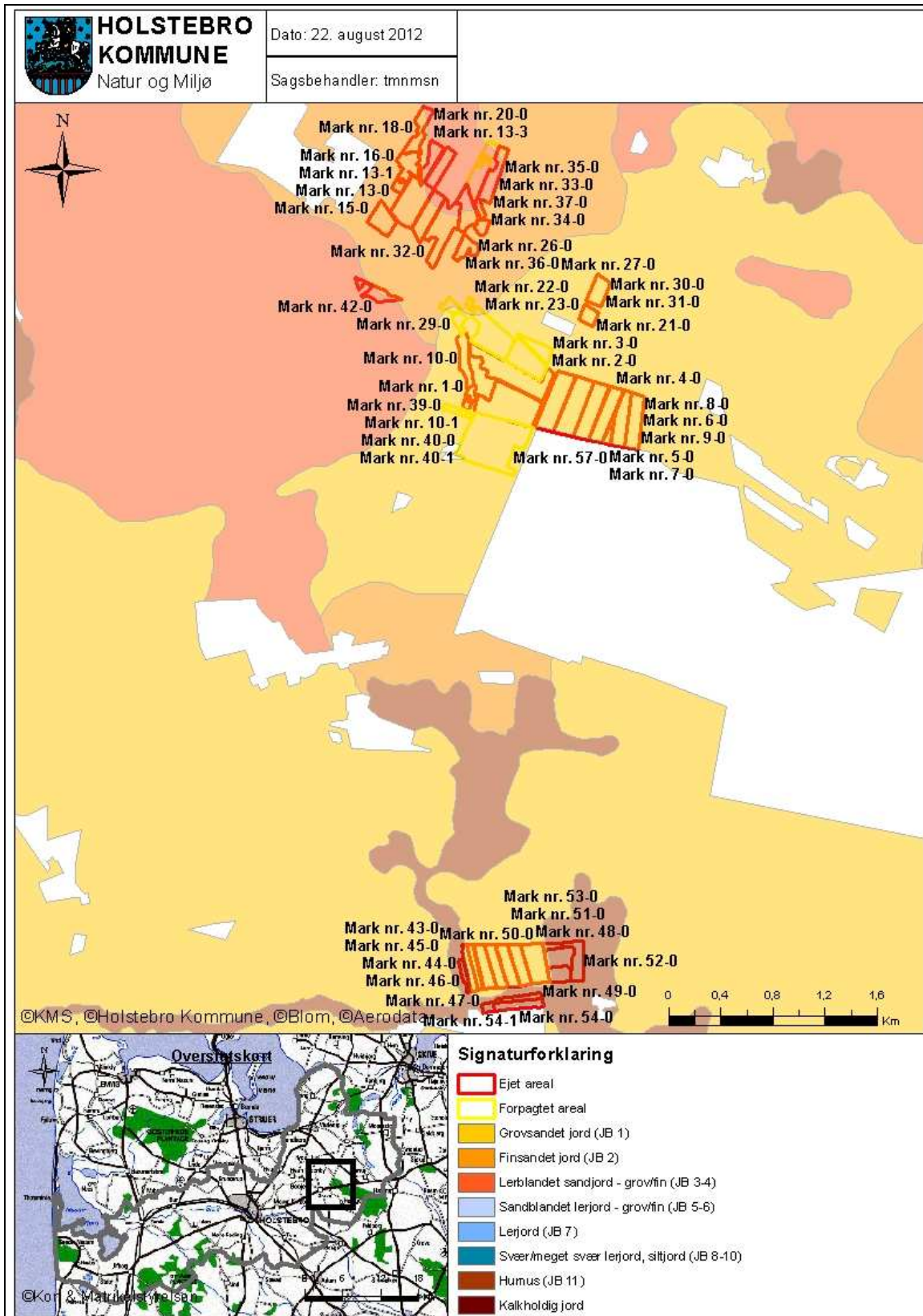

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Jordbundstyper

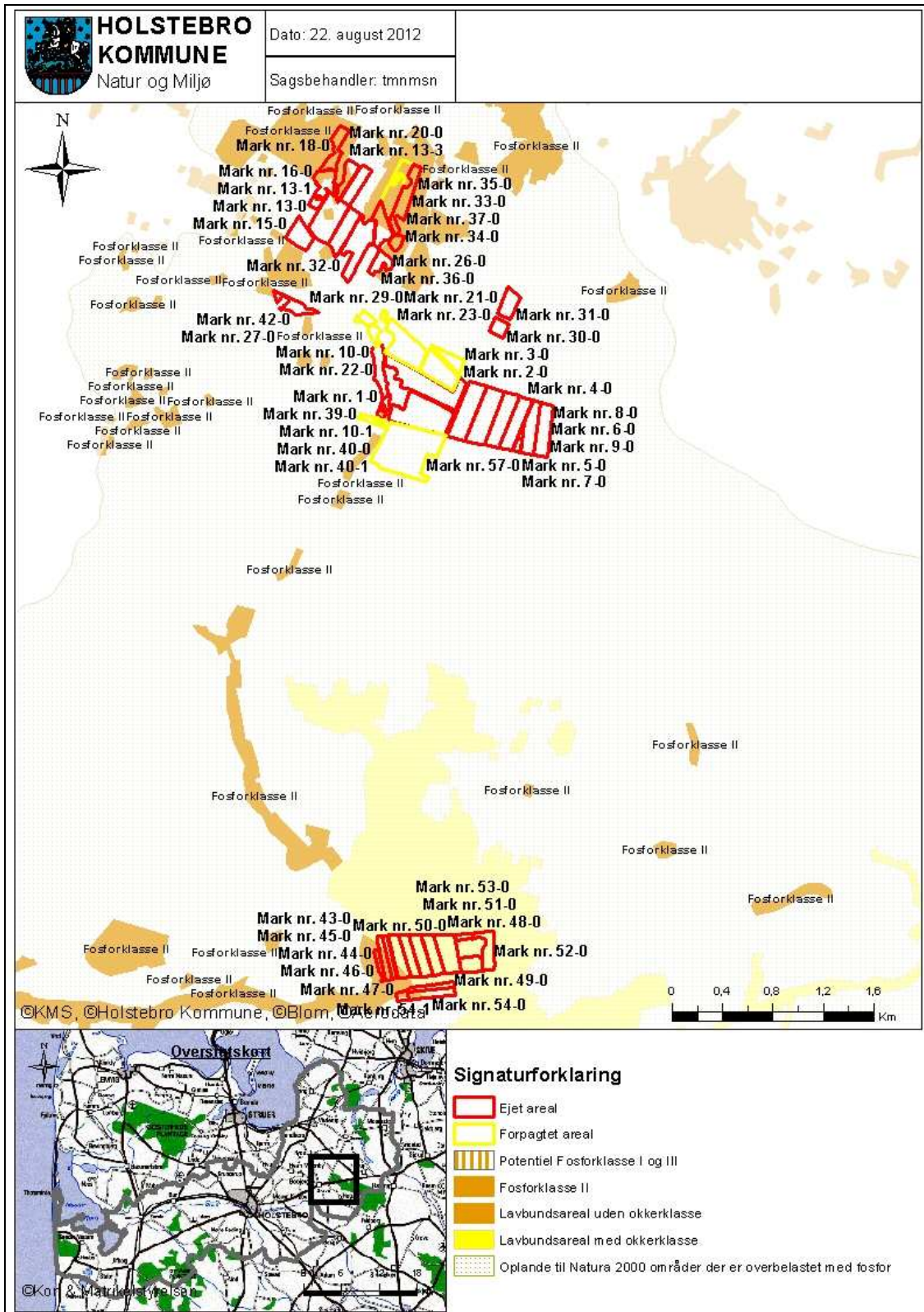

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold

TEKNIK OG MILJØ

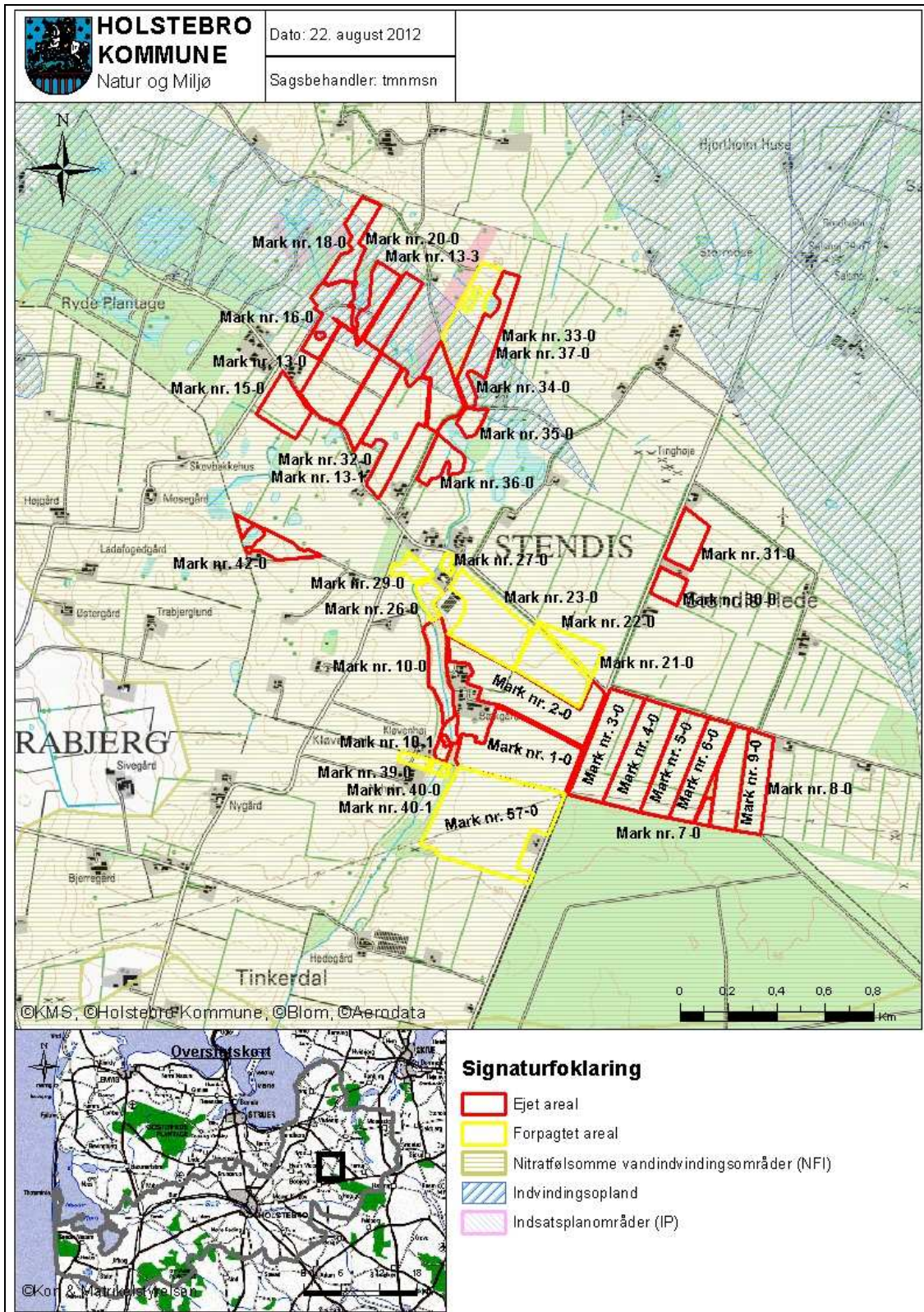
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 12 – Grundvand

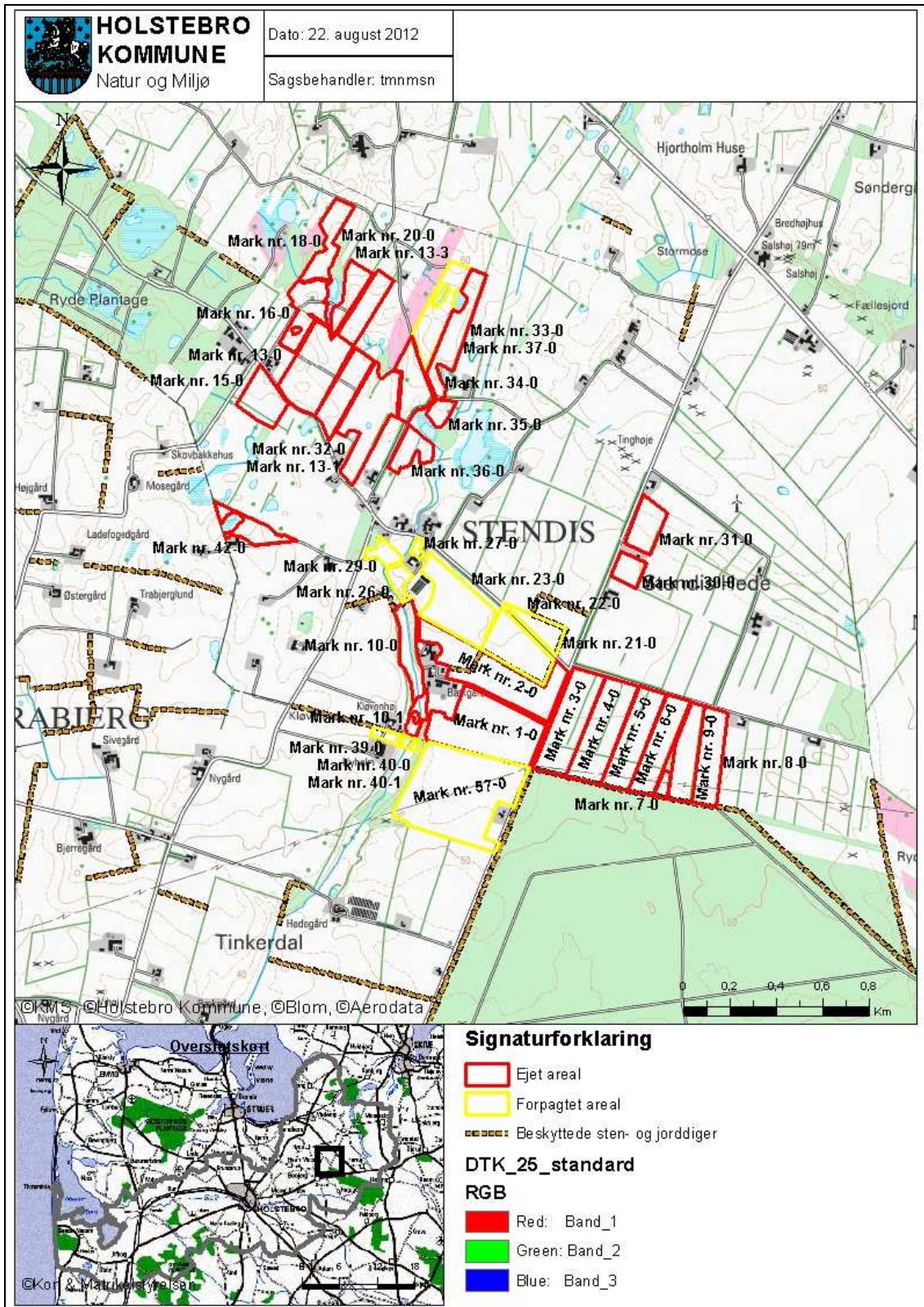

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Beskyttede diger

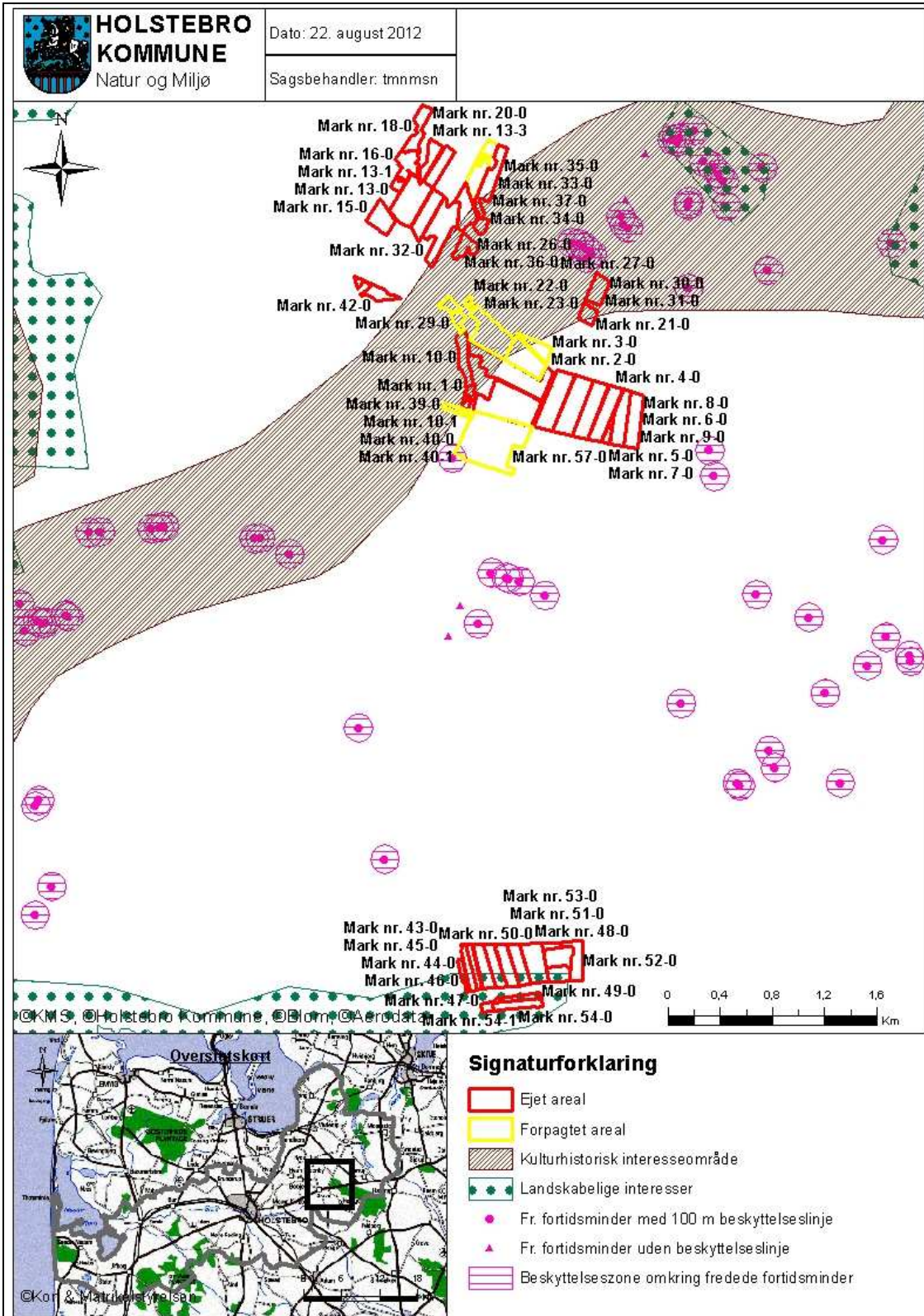

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 16 – Driftsjournal - del 1/2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterafregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Driftsjournal - del 2/2

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag. Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
EI [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

TEKNIK OG MILJØ

Christian Thomsen
Skavevej 8
7830 Vinderup

Miljø og Klima
Rådhuset • Torvet • 7400 Herning
Tlf. 96282828
teknik@herning.dk
www.herning.dk

Dato: 05.07 2012

Udtalelse om arealer beliggende i Herning Kommune

Sagsbehandler: Louise Lindegaard Weinreich

Sagsnr.: 09.17.00-P19-77-12
(bedes anvendt ved henvendelse)

Christian Thomsen, Skavevej 8, 7830 Vinderup har søgt Holstebro Kommune om et tillæg til en § 12 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Skavevej 8, 7830 Vinderup. Tillægget er ændret en ny §12 miljøgodkendelse, da ansøgningen ikke opfyldte kriterierne til et tillæg. Herning Kommune udtaler sig på den baggrund om arealer beliggende i Herning Kommune.

Det oplyste:

1. Det er en § 12 godkendelse på Skavevej 8, 7830 Vinderup.
2. Arealet beliggende i Herning Kommune udgør 17,52 ha og betegnes mark

Mark 11-1
Mark 11-2

3. Dyretrykket er på 2,26 DE/ha
4. Arealerne er ikke drænede
5. Arealerne dyrkes med 5 % efterafgrøder udover PD-krav

Herning Kommune har 13. februar 2009 givet 15 års genopdyrkningsret på de 2 arealer.

Herning Kommune stiller følgende vilkår til arealerne, der indgår i miljøgodkendelse af Skavevej 8, 7830 Vinderup og som er beliggende i Herning Kommune:

1. Udbringningsarealerne skal dyrkes med et K12 sædskifte, der danner grundlag for beregningerne
2. Der skal på husdyrbrugets udbringningsarealer være mindst 5 % ekstra efterafgrøder, udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav. De 5 % ekstra efterafgrøder kan ikke erstattes af opsparede efterafgrøder.
3. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
4. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder, som følge af de generelle krav, må erstattes af vintergrønne marker.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Herning Kommunes vurdering:

Påvirkning af grundvand

Alle arealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet ved de generelle landbrugsregler.

Påvirkning af overfladevand

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med vurdering af beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte.

Kvægbruget er omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha), som har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel, men bliver pålagt et K12-sædskifte. Det vil dog være muligt for disse kvægbrug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Det normale krav er på 70 %. Ansøger har valgt at bruge et K12-sædskifte ved udvidelsen på ejendommen. Det stilles som et vilkår, da bedriften drives med 2,26 DE/ha i miljøgodkendelsen.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværks-søen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet, der, jf. Vandplanerne, har god eller høj økologisk tilstand. Her ud over er der ingen søer, herunder både §3-beskyttede søer og ikke-beskyttede søer, beliggende i umiddelbart nærhed af udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften på udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2009-2020 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte miljømål.

Ingen af udbringningsarealerne er vandløbsnære (indenfor 20 meter). Nærmeste vandløb Nr. Feldborg Bæk ligger cirka 170 meter syd for udbringningsarealerne. Ingen af udbringningsarealerne hælder over seks grader. Ingen af udbringningsarealerne ligger i et lavbundsareal okkerklasse 1-4 eller i fosforklasse I-III. Endvidere har ansøger oplyst at ingen af udbringningsarealerne er drænedede.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften på udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante vandløb.

Nitrat

Alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, hvilket betyder at mellem 76-100 % af kvælstoffet tilbageholdes. Som følge heraf vurderes udbringningsarealerne til at være robuste.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau med de stillede vilkår er tilstrækkeligt, til at sikre mod nitratudvaskning fra de oplyste udbringningsarealerne.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

I forbindelse med udarbejdelsen af denne § 21 udtalelse er det aftalt mellem Herning Kommune og Holstebro Kommune, at Holstebro Kommune står for at vurdere og beregne påvirkningen af Limfjorden med kvælstof fra arealer beliggende i begge kommuner. Dermed har Herning Kommune ikke yderligere kommentarer til dette.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, har staten foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Der stilles krav til fosforoverskud på drænede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænede og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Fosforklasse 0

Ingen af udbringningsarealer er beliggende på lavbund, hvorfor der ikke stilles krav om fosforbalance på udbringningsarealerne i ansøgningen.

Ingen af arealerne ligger i opland til Natura 2000-område, overbelastet med fosfor, hvorfor der ikke stilles krav til fosforoverskuddet på arealerne.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte Limfjorden mod fosforbelastning fra arealerne.

Påvirkning af natur

Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor et område, der i Herning Kommuneplan 2009 – 2020 er udpeget som spredningskorridor.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Kategori 1 natur:

Nærmeste Natura 2000-område er Sønder Feldborg Plantage N63, som er EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 42 og EF-habitatområde nr. 56. Dele af Sønder Feldborg Plantage er B-målsat i Herning Kommuneplan 2009-2020. B-målsætningen betyder, at området er en karakteristisk lokalitet med en del positiv arter eller enkelte sjældne dyr og planter. Sønder Feldborg Plantage ligger cirka 3,5 km syd fra nærmeste udbringningsareal. Sønder Feldborg Plantage er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper såsom:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobelie-søer)	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
3160	Brunvandede søer og vandhuller	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
3260	Vandløb med vandplanter	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyng		

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Endvidere er Sønder Feldborg Plantage udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde på grund af Tinksmed. Tinksmed har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestanden. Baggrundsbelastningen for området ligger på 15,1 kg N/ha/år. Naturtypernes tålegrænser overfor kvælstof varierer, blandt andet har naturtypen Lobeliesø en tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år, mens tørre heder har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdrift på mark 11-1 og 11-2 ikke vil påvirke Sønder Feldborg Plantage væsentligt på grund af den lange afstand.

Kategori 2 og 3 natur:

Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringningsarealerne. Ingen af arealerne grænser op til § 3-beskyttede naturområder. De to udbringningsarealer ligger indenfor 1.000 meter til hedeområder nordøst og sydvest for udbringningsarealerne, som er natur beskyttet efter § 3 i husdyrloven og § 7 i Husdyrloven (kategori 2 natur). De nærmeste hedeområder ligger cirka 60 meter fra udbringningsarealerne.

Derudover er der § 3 registrerede hedearealer og engarealer mellem 50 og 200 meter umiddelbart syd og øst for udbringningsarealerne langs Nr. Feldborg Bæk.

Vest for udbringningsarealerne ligger Nordre Feldborg Plantage, som er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Mark nr. 11-1 ligger op ad Nordre Feldborg Plantage. Da der ved udbringning af gylle kan konstateres påvirkning på op til 1 kg N/ha/år indenfor 10 meter fra markkant på nærtliggende natur, anbefales det, at udbringning af gylle ikke sker i vejr med risiko for afdrift. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsarealer er desuden omfattet af krav om nedfældning eller anden udbringningsteknologi med samme miljøeffekt som nedfældning jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens¹² §§ 24 og 38. Markerne var dyrket i nudrift. Der vil således ikke ske en intensivning af gødningstryk på markerne op til naturarealerne.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at de generelle regler at være sikkerhed nok i forhold til beskyttelse mod tilstandsændringer på de næved liggende naturarealer og de beskyttede hedeområder.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets¹³ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Desuden forekommer flere arter af flagermus i Midtjylland og kan derfor forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Damflagermus og vandflagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb. Sydflagermus kan tillige jage over åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinier fra rasteområdet til fourageringsom-

¹² Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med ændringer

¹³ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

rådet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt. Ud fra flagermusens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udbringningen af husdyrgødning.

Birkemus er kendt fra Sønderjylland og Limfjordsområdet. Artens udbredelse i Limfjordsområdet er nordvest for Herning Kommune. Den eneste registrering i Herning Kommune er i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urtevegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj i diger, på overdrevsskrænter, og på højtliggende hede- og plantageområder. Andre områder kan også fungere som vinteropholdssted, men pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde. Det vurderes, at den ansøgte udvidelse ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer og dermed vil udvidelsen ikke have en negativ påvirkning på birkemusens levevis.

Odderen forekommer i store dele af Jylland. Den forekommer muligvis indenfor kommunegrænsen. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udbringningen af husdyrgødning.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede yngle- og rasteområder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, solvendte skrænter langs veje, jernbaner og i grusgrave. I forbindelse med landbrug er stendiger, levende hegn og særligt stendynger med indsamlede marksten gode rasteområder. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udbringningen af husdyrgødning

Grøn mosaikguldsmed lever primært i Nordsjælland, men strejfer er registreret rundt om i landet. I Herning Kommune er arten observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med kребseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Hunnen lægger sine æg direkte i vandløbet. Larverne ligger nedgravet i bunden på en stenet, sandet strækning med minimal undervandsvegetation og kommer til tider op til overfladen og skjuler sig mellem sten og rødder fra udhængende brinker. Den færdige guldsmed udvikles på sten, tørtlagte bredder og planter i vandkanten. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Padder

Løgrø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Indlands forekommer arten primært i grusgrave. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer.

Stor vandsalamander kan forekomme i det meste af landet, og dermed også i Herning Kommune. Arten yngler i klarvandede, lavvandede vandhuller med bundvegetation, de kan skjule sig i. Kvasbunker og stendynger med indsamlede marksten giver gode overvintringsmuligheder.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis indenfor kommunegrænsen. Den kan være svær at skelne fra butsnudet frø, og derfor kan observationer af butsnudet frø indeholde forekomster af spidssnudet frø.

Herning Kommune vurderer, at på og umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer er kommunen ikke bekendt med forekomster dyr eller planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes, at plantearterne højest sandsynlig ikke findes på udbringningsarealerne. Det vurderes yderligere, at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter væsentligt. Det vurderes, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udbringningsarealerne ikke vil have nogen negativ effekt på de beskyttede arter.

Herning Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på arealerne ikke vil påvirke de omgivende beskyttede naturtyper væsentligt.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Der er registeret beskyttede diger og fredede gravhøje indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beskyttede diger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Langs det vestlige skel af de 2 arealer ligger et beskyttet dige. Diget er beskyttet efter Museumslovens § 29a. Der må ikke ske jordbehandling (pløjning, harvning, udbringning og gylle/gødning, sprøjtning o. lign.) indenfor 2 meter fra diget. Endvidere må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

Fredet fortidsminder

Øst for mark 11-2 ligger 2 fredede gravhøje med 100 meter beskyttelseslinjer omkring. Marken ligger cirka 50 meter fra nærmeste gravhøj. Det har dog ingen betydning for landbrugsdriften af marken.

De 2 arealer er den del af et udpeget kulturmiljø omkring Ndr. Feldborg plantage jævnfør Herning Kommuneplan 2009-2020. Dette har dog ingen betydning for markdriften.

Med venlig hilsen

Louise Lindegaard Weinreich

Agronom

Miljømedarbejder, Herning Kommune

Direkte tlf. nr.: 9628 8079

Mail: mynll@herning.dk